

AVE MARIA

OCTOBER, 1933

“ AVE MARIA ”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem
v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers.*

VERY REV. BERNARD
AMBROŽIČ, O.F.M.

Comm. provincial.

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:

\$2.50 per annum

Naročnina:

\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Manager—Upravnik:

REV. BENEDICT
HOGE,

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Editor—Urednik:

REV. ALEXANDER
URANKAR,

1852 W. 22nd Place,
Chicago, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

VSAK NAROČNIK

našega lista je podpornik velike misli misijonstva Je-
zusovega. Zakaj? Dolarji, ki si jih namenil za na-
ročnino Ave Marije niso vrženi v kot. Kamenčki so
za zgradbo Kristusovega duhovništva. Zato je bila
Ave Marija ustanovljena, da bi v gmotnem oziru pod-
pirala dijake, kandidate za duhovniški stan. Tvoja
naročnina je seme, ki naj nekoč obrodi sad v vinogradu
Gospodovem. Koliko je dijakov, ki bi radi študirali,
pa nimajo gmotnih sredstev. Samostan v Lemontu je
bil zato ustanovljen, da bi bil tudi šola in vzgojevališče
idejalnim fantom, ki so si zaželeli službe altarja. Se-
daj razumeš. Ave Marija utira pot tem študentom.

OBENEM SI APOSTOL

katoliškega tiska. Vsak mora priznati, da Ave Marija
krepko nosi prapor Jezusovega imena. Ta namen
ima, da neti in podžiga in ohranja ogenj vere v srcih
katoliških Slovencev. Najlepši namen ima. Kdorkoli
je naročen na Ave Marijo, je tudi propagator verske
misli. Dolžnost vsakogar je, da Kristusa tudi uči, ne
samo priznava. Z besedo, z zgledom, v dejanju. Ave
Marija naj bo glasilo temu delu, glasnik apostolstva
Jezusovega.

NOVEMU NAROČNIKU

bom govoril nekako takole, ko ga bom skušal pridobiti
za naročbo. Naroči si ta list, že zato, ker je tako po-
ljuden. Ave Marija hoče biti v vseh svojih vrstah
priprosta spremljevalka priprostega ljudstva. Pove-
sti, članki vsi od kraja hočejo biti tebi v razvedrilo in
pouk. Rabiš razvedrila na vsak način. Sezi po Ave
Mariji, beri njene črtice. Rabiš pa tudi pouka, zlasti
v verskih zadevah. Sezi po Ave Mariji. Daje ti
nauka iz katekizma, liturgije, sv. pisma in drugo. Vem,
da se boš naročil. Kaj bi ugovarjal in se izgovarjal?

STAREMU NAROČNIKU

bom pihal na srce tako-le: Glej, da ostaneš dobrotnik
naš. Toliko let si bil v naši vrsti. Poznaš naše
skupne uspehe, poznaš naše skupne boje in skrbi.
Nikar ne odstopi sedaj. Pa četudi so morda časi zate
zelo težki. Stanoviten bodi in ostani z nami.
Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisari-
jata. — Za naročnike in dobrotnike es bere vsak mesec
sv. maša.

AVE MARIA

Oktoberska štev. 1933—

Nabožni mesečnik.

—Jubilejni letnik XXV.

Večer na gori Alverni.

Rev. Vital Vodušek.

Z večerom so prišli do vrha gore.
Frančišek je bil ves lahak: lahko
bi majhna roka nesla ga v nebo,
če ne bi samo zasvetilo vrhu gore.

Večerna zarja se mu upre v oči
Skrivaj mu zemlja k nogam sede
in veter mehko valovi besede
k zvesto prisluškujoči večnosti.

Ko smreke, bukve in kostanji
v otroškem čutu varnosti zaspe,
iz mraka tiho ptice prilete
in se spočijejo v njegovi dlani.

Tako utihnil je večer na gori.
Le včasih sem od steze zašumi,
kakor bi bratje vsi v nebesa šli
z otroško prošnjo: "Oče, daj, govori!"

Ven z dobro besedo!

Dr. M. Opeka.

V SVOJEM prvem pastirskem pismu kliče sv. Peter vernikom v Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji in Bitiniji: Gospoda Kristusa slavite v svojih srcih, vedno pripravljeni, da boste vsakemu, kdor hoče vedeti razlog za vaše upanje, dali odgovor. (1 Pet 3, 15.) Sv. Pavel pa opominja Kološane: Modro občujte s tistimi, ki so zunaj (namreč, zunaj prave Cerkve, s pogani). . . Vaša beseda bodi vedno prijazna, s soljo, t. j. z modrostjo in razumnostjo zabeljena, da boste vedeli, kako je treba vsakemu odgovarjati. (Kol 4, 5—6.) Prvaka-apostola očitno hočeta, da kristjani ne samo z lepim zgledom in z molitvijo, marveč tudi s poučevanjem, razjašnjevanjem Kristusovega nauka, odgovore na dvome, laži in zmote, kratko: z apostolsko besedo. In resnično poročajo Apostolska dela, kako so prvi verniki velikokrat tudi z besedo nastopali kot pomočniki apostolov pri njihovem misijonskem delu. Tako so ob prvem preganjanju v Jeruzalemu tisti, ki so se zatekli v Fenicijo, Antiohijo in na otok Ciper, oznanjevali Kristusa Judom in Grkom ter so mnoge izpreobrnili. (Apd 11, 19—21. Druge, posamezne take laiške apostole nam Sv. Pismo celo po imenu navaja: n. pr. Apolona, rojenega v Aleksandriji, ki je bil goreč in je govoril ter učil natančno o Jezusu (Apd 18, 25); Akvila in njegovo ženo Priscilo, ki sta Apolona za učenje usposobila; Evodijo in Sintiho, odlični kristjanki, o katerih sv. Pavel posebno poudari, da sta se trudili z njim za evangelij s Klemenom in drugimi sodelavci, katerih imena so v knjigi življenja. (Flp 4, 3.) — Ali moremo mi prve vernike tudi v tem kako posnemati? Ko nas najvišji poglavar Cerkve kliče na pomoč škofom in duhovnikom, ko nas pozivlje na katoliško akcijo — ali moremo tudi mi kaj storiti ne le z zgledom in molitvijo, marveč tudi z apostolsko besedo? Moremo in velikokrat smo to zelo dolžni! Poglejmo le nekaj primerov, kje in kako! —

Saj je jasno, da neduhovnik, laik ne more drugim pridigati kakor duhovnik; v cerkvi, pri službi božji liturgičnih pobožnostih. Tudi o prvih kristjanih nikjer ne beremo, da bi bili apostolom pomagali z besedo pri bogoslužnih sestankih. Prav tako je gotovo, da neduhovniki, laiki za Kristusa in njegovo kraljestvo, za blagor duš ne morejo delati z besedo tako splošno kakor z zgledom in z molitvijo. Toda povejte: ali niso n. pr. starši dolžni govoriti svojim otrokom besed

življenja in zveličanja? Ali nista mati in oče po naravi prva poklicana, da zasajata v otroška srca že v najnežnejši dobi Boga in njegovo resnico in njegovo postavo in strah pred zmoto in grehom? Ali nista dolžna, ko otroci doraščajo, neprestano voditi jih tudi z besedo, dobrotno in ljubeznivo — ali pa trdo in ostro, kakor je že potreba? Vidijo starši slaba nagnjenja svojih otrok, vidijo nevarnosti, ki jim prete od nevere, od mlačne vere, od zapeljevanja sveta, od strasti napuha, pohlepnosti, poltenosti, nezmernosti, od priložnosti slabih tovarišij, grešnih zvez, opolzkih zabav, izprijenih mod — ali ne bodo povzdignili glasu in govorili, govorili? . . . Kar je apostol naročil učencu Timoteju, to resnično velja vsakemu očetu, vsaki materi: Rotim te pri Bogu in Kristusu Jezusu, ki bo sodil žive in mrtve, pri njegovem prihodu in njegovem kraljestvu; oznanjaj besedo, nastopaj, bodi prilično ali neprilično, prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem. (2 Tim 4, 2.) Najprej je treba katoliške akcije v družini. Z zgledom, z molitvijo — pa tudi z besedo. Kakršne bodo družine, taka bo družba človeška. Božje kraljestvo mora priti najprej v hiše in domove, potlej bo zajelo tudi ulice in ceste.

Čigava beseda bo kaj zalegla pri otrocih, če ne bodo besede očetove, materine? In čigava beseda bo imela veljavo pri poslih, če ne besede gospodarjeve, gospodinjinje? Tudi dušni pastir, duhovnik, bo opravil malo ali nič, če ga ne bodo podpirali nauki in opomini domače hiše. Glej katoliško akcijo besede v družini! —

In v šoli? Ah, vi učitelji-vzgojitelji, ve učiteljice-vzgojiteljice, kako lepo se bo razvijalo božje kraljestvo med mladimi dušami v šoli, če bo vero-nauk duhovnikov podpirala tudi vaša apostolska beseda. . . Če boste tudi vi, ki učite otroke brati in pisati, brali z njimi vsepovsod božje ime in ga pisali v njihova srca. . . Če boste tudi vi, ki učite deco računstva s časnimi količinami, opozarjali na račune z večnimi vrednotami. . . Če boste tudi vi, ki učite mladino spoznavati in ljubiti zemeljsko domovino, kazali obenem proti domovini nebeški. . . Če boste vse človeško znanje, ki ga podajate, osredotočili, koncentrirali okrog vere Vanj, okrog ljubezni do Njega, od katerega je vsa modrost in vednost. . . Glej katoliško akcijo besede v šoli! —

In drugod? Kako mi drugi, ki nismo ne očetje ne matere ne gospodarji ne gospodinje ne učitelji ne učiteljice? O, kaj prilike imamo tudi

mi sodelovati pri katoliški akciji z besedo! Eden je član dobrega društva, v katerem je tako lepo preskrbljeno za krščansko življenje in duhovni napredek. Ali ne bo šel in nagovarjal svojih prijateljev in znancev, da tudi oni pristopijo k takemu društvu? — Drugi je na sebi izkusil, kakšna sreča in milost so duhovne vaje, v katerih se človek potopi v najbistvenejše resnice življenja in večnosti, obračuna s svojo zgrešeno preteklostjo in se lahek in vesel usmeril na novo pot, ves prestrukturiran v svetosti in pravičnosti. Ali ne bo hodil od tovariša do tovariša, jim pripovedoval o tej sreči in milosti ter jih vabil za seboj? — Tretji čuti, kako blagodejno vpliva nanj pridiga vsake nedelje in praznik, kako osvežuje vse njegovo mišljenje, uravnava stremljenje, dejanje in nehanje. Ali ne bo s prijazno in obzirno besedo v svojih krogih pozival k pridigi ljudi, ki so se božji besedi nemara že čisto odtujili in poznajo zato le še goljufivo modrost človeških besed? . . . In če taki njegovi bližnjiki zanemarjajo celo sveto mašo ob Gospodovih dneh, če zanemarjajo svojo velikonočno in vsakršno krščansko dolžnost, bo tembolj goreča, tembolj proseča njegova beseda, naj vendar zopet najdejo pot v cerkev in h krščanskemu življenju. — Četrti je nemara zaposlen v delavnici, v tovarni, kjer se iz veri sovražnih ust pogosto čujejo bogokletne govorice zoper vero, Boga, Kristusa, Cerkev. Ali ne bo — pogumni mož, pogumni mladenič — enkrat in drugič pristopil med zlogolke tovariše in jih v vsi krotkosti, a odločnosti vprašal: Bratje! prijatelji! Kaj vam je prizadela vera? kaj hudega vam je storil Bog? s čim vas je razžalil Kristus? kaj je zakrivila nad vami Cerkev — da tako klevetate? V zmoti ste, resnice ne vidijo vaše oči — postojte, izpreglejte! . . . In če bo našel le količkaj odprta ušesa, bo posvaril grešnike, poučil nevedne, prav svetoval dvomljivcem. — Glejte, prilik za apostolsko delo, za katoliško akcijo z besedo. —

Vse polno je polj za to setev. Če se ustaviš laži in daš pričevanje resnici, pravi kardinal Faul-

haber, če se zavzameš za dostojnost v javnem življenju. . . če zavrneš hujskanje zoper škofa, če braniš pravice Cerkve v šoli, si apostol katoliškega gibanja. — Toisto si, če govoriš za treznost in zdržnost, če se poteguješ za socialno pravičnost, za pravo razmerje med delavci in delodajalci, če širiš krščanske kulturne ideje, če pospešuješ z besedo liturgično gibanje, če govoriš in nabiraš za misijone. — Še eno področje je, silno važno, ki ga moram posebej omeniti in se za hip pomuditi pri njem. To je tisk. Z močno, prepričevalno besedo priporočati dober tisk, mora biti ena največjih zadev katoliške akcije. Zakaj kakor je slab tisk padec in poguba mnogih, tako je lahko dober tisk vstajenje in življenje mnogih. Bral sem — ne vem več, kje — drzno besedo, da je dober tisk nekak osmi zakrament. Resnično nam tu ni po njem — dasi drugače kot po zakramentih — prihajajo milosti in dobrote za dušo; tudi po njem se srca preobrazujejo, posvečujejo, v dobrem utrinjajo. Le prebirajte Sv. Pismo ali Kempčanovo Hojo za Kristusom ali življenja svetnikov, življenja drugih vzor-mož in -žena, n. pr. našega velikega Baraga, Slomška, ali lepe nabožne in misijonske liste — pa boste sami občutili, kako bo vel duh božji v vaših dušah. Blagoslovljen tak tisk, ki služi duhu, ne materiji; ki je vodnik k luči, ne zvodnik v temo; ki ljubi resnico, sovraži pa zmoti in laž; ki zida na skalo vere in Cerkve, ne pa na pesek dvoma in verskega nihilizma! V vsako hišo kar največ takega tiska: knjig, brošur, listov! Zlasti knjig, brošur in listov z izrecno versko in nabožno vsebino! Čimbolj bomo tak tisk brali, tem boljši bomo — kakor bomo z gotovostjo tem slabši, čimveč bomo zajemali iz slabega tiska, nasprotnega veri in morali ali pa tudi le ravnodušnega, brezbarvnega v tem, kar je verskega in npravnega. Zato je vsaka beseda, izgovorjena v prid dobremu tisku, prava apostolska beseda, resnična pomoč duhovnim dušnim pastirjem pri skrbi za večni blagor vernikov, veliko dejanje po namelih katoliške akcije. —

Vsa modrost je od Gospoda in pri njem je bila vse čase in je pred vek.

Vir modrosti je beseda božja na višavah in pota njena so večne zapovedi.

Gospodov strah je slava in ponos, veselje in venec slasti.

Popolna modrost je Boga se bati; njeni sadovi nasičujejo.

Božje oko.

Rev. J. C. Smoley.

MATI je ležala na smrtni postelji, zapustiti ji bo treba kopico otrok, kojim je oče že pred leti umrl. Najstarejša med otroci je bila 19 letna deklica. Na materino željo je poklicala vse otroke k materini postelji. Dala jim je še poslednje opomine, da naj se ljubijo med seboj, naj ne pozabijo na Boga, da naj radi molijo, izpolnjujejo svoje dolžnosti, da naj ostanejo pridni. "Jaz bom gori v nebesih za vas skrbela," je rekla umirajoča mati, "in ne bo se vam godilo slabo, če se bote držali zadnjih besed vaše matere. Ubogajte le vašo najstarejšo sestro, kakor da bi bila ona vaša mati. Iz nebes bom gledala doli na vas in pazila, če ubogate sestro in če ste pridni." Blagoslovila je še svoje otroke in izdihnila.

Otroci so vestno izpolnjevali materine besede. S pomočjo sorodnikov je najstarejša deklica res vršila prav materinske dolžnosti. Zbudila je vsako jutro bratce in sestrice, molila z njimi, jih pošiljala v šolo, napravila v hiši red in pospravila vse, ko jih ni bilo doma, skrbela za njihov živež, krpala obleke, opravila z njimi skupno večerno molitev in jih spravila k počitku. In če kak otrok ni hotel ubogati, je zadoščala svarilna beseda: "Ali ne veš, da te mama vidi?" — Pozneje so šli dečki od hiše, da bi se priučili kakemu rokodelstvu, pa tudi deklice so šle za delom. Toda vkljub viharjem v življenju so vsi otroci ostali trdni, stanoovitni, in če je prišla nad nje skušnjava, pa je vsak samega sebe opominjal: "Ali ne veš, da te mama vidi?" — Če je šlo, so se otroci vsako leto enkrat sestali, si pripovedovali vesele in žalostne dogodljaje. In ko so se razhajali, so zopet rekli drug drugemu: "Mama nas vidi, mi hočemo ostati pridni." In ostali bodo otroci pridni, dokler ne bodo pozabili matere, ki jim je na smrtni postelji obljubila, da bo gledala na nje iz nebes, da bo videla, če so pridni in dobri.

Nas vse vidi Bog! Mi hodimo vedno pred njegovim obličjem; da, še več, mi hodimo v Njem kakor v zraku, ki nas obdaja, kakor v luči, ki nas obseva. Kajti v Bogu smo, v Bogu se gibljemo,

v Bogu živimo. Ni misli v nas, katere bi on ne vedel, ni besede od nas, katere bi on ne slišal, ni dejanja, katerega bi on ne videl. Je to strašno za brezbožneža, je pa veliko veselje za pravičnega.

Kaj Bog ne vidi vsega v trenutku, ko to pišem. Izberem naj samo nekaj dogodkov iz vsakdanjega človeškega življenja po celem svetu. Bog vidi, kako moli nedolžen otročiček, pa vidi tudi, kako kliče po maščevanju človek, ki mu je bila zadana ravnokar smrtna rana. . . Bog vidi, kako na daljnem Vzhodu med pogani končuje svoje življenje požrtvovalen misijonar, da bo prejel krono večnega plačila, vidi pa tudi kako se newyorški bankirji posvetujejo, kako bi še nadalje in še bolj izkoriščali narode. . . Vidi, kako preliva za masko bridke solze cirkuški clown za svojim izgubljenim življenjem, pa vidi tudi vdanost usmiljene sestre, ki se je iz ljubezni do Boga odpovedala svetu. . . Bog gleda na potopljence parnika Titanic, ki spe na morskem dnu smrtno spanje, vidi pa tudi malo gorčično seme dobre besede, ki je padla v človeško srce ali v šoli ali pa iz prižnice, on pusti, da raste in da doraste to seme do dejanja, ki bo enkrat pretresel ves svet. Bog vidi izgubljenega sina, ki je na poti proti očetovi hiši, pa vidi tudi drugega, ki gre poln dobrih sklepov v svet, pa pride na cesto, iz katere se ne bo nikoli več vrnil. Bog vidi na eni strani pasti zlata kraljestva, katera ponujajo človeku, da bi izdal svojo vero, svoja verska načela, vidi kako leti to hudičevo plačilo na tla v prah, kamor spada. . . In Bog vidi, kako se drugje čudovita krasna nedolžnost prodaja za nekoliko vinarjev. . .

Vse to vidi Bog. In še milijonkrat več vidi, ko samo to.

On vidi tudi tebe, vidi tudi mene, vidi nas vse.

Povej mi, ali se moreš dati pred Bogom videti, kakoršen si v svoji notranjosti? Kakoršen si, — ne kakoršen si navidez? —

Se moreš dati pred Bogom videti? —

Pravični in usmiljeni Bog.

PRAVIČNOST si mi zemljani predstavljamo kot žensko s zavezanimi očmi. Reči hočemo s tem, da pravičnost ne gleda na osebe. Gleda samo na stvar, koja ima odločiti, ne ozira se na osebo, ki stoji pred njenim sodnim sto-

lom. Reči hočemo s tem, da obrača pravičnost svoje oči, svojo pozornost le v notranjost, da se vpraša, kako naj preporno stvar razsodi.

V resnici pa bi pravičnost ne smela imeti zavezanih oči. Ona bi morala neskončno jasno vi-

deti, imeti dober pogled, da mora premotriti in razsoditi notranjost tega, ki ga sodi. Prešiniti bi morala s svojim pogledom do dna duša, do njenih najskrivnejših kotičkov. Pravičnost bi morala poznati vsak nagib, ki je nagnil človek do tega ali onega dejanja. Preriti se mora pravičnost skozi vsa nepojasnjena protislovja človeške duše do te točke pri izvršitvi dejanja, kjer je pričela delovati svobodna človeška volja. Poznati bi morala vso okolico, vse razmere, v katerih je bil človek rojen, v katerih je zrastel. Znani bi ji morali biti vsakovrstni vplivi, ki so vplivali odločilno na celo bistvo tega človeka — vplivi, o katerih si mi sami pogosto ne moremo dati nikakega odgovora. Pravičnost bi morala poznati pri človeku vse njegove dobre in slabe strani, pa ne samo njegove, ampak tudi njegovih prednikov.

Toda o vseh teh stvareh ve človeška pravičnost jako malo, ali prav za prav nič. Ne da bi s tem hoteli kaj očitati, pač pa je to obžalovanja

ljenje, nikar ne poljublja in gladi poredneža, kažen naj bo otroku v svarilo in opomin. Najhujši izrodek človeškega usmiljenja pa je, če manjka usmiljenju hrepenenje, želja po pravičnosti sploh. Pa pravijo potem: "Vse razumeti se pravi, vse odpustiti!" Vse razumeti se pravi sicer veliko odpustiti — toda ne vse odpustiti — posebno ne odpustiti, če ni kesanja in zadoščenja.

Je težko, da bi bili mi ljudje pravični, da ne bi postali preveč strogi, da ne bi sodili po vnanjem videzu. Je težko, da bi bili usmiljeni da ne bi postali premehki in da odpustimo, pri tem pa pozabimo na npravne ozire in merodajnost.

Toda v Bogu sta spojena pravičnost in usmiljenje v čudoviti harmoniji. Bog ni pravičen, dasi je usmiljen — marveč je usmiljen, ker je pravičen. In ker božja pravičnost res neskončno jasno vidi, zato je njena sodba vedno in v vseh okolščinah usmiljena — to je: Bog človeka ne sodi bolj strogo kakor v resnici zasluži. Vse,

Naznanilo.

Sotrudnikom in bravcem Ave Marije po državah Kansas in Colorado naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš glavni zastopnik, brat Antonin Šega iz Lemonta. Prosim Vas, pojdite mu na roko. S hvaležnostjo se bomo spominjali vseh, ki na ta ali oni način pomagata pri naši stvari. Saj vsi skupaj delamo za božjo stvar in izpolnjujemo Kristusov ukaz misijonstva.

vredno. Nikjer ne stojimo tako tesno ob mejah človeštva, kakor ravno takrat, ko treba dati končno sodbo v važnih stvareh. Znana prislovica pravi, da je največja pravica lahko največja krivica. In pogosto je to na tem svetu jako bridka resnica.

Če smo mi ljudje usmiljeni, potem obstoji vedno nevarnost, da postane usmiljenost človeškega srca slabost. Posebna nevarnost nastane posebno takrat, če se pojavi čut usmiljenja kot reakcija na kažen, ki se prisodi radi pravičnosti. Človeška pravičnost in človeško usmiljenje trčita tu vkup. Oče, ki je v jekleni pravičnosti zavrzel zgubljenega sina, mu zida zlate mostove za njegovo povrnitev, ko bi bil gotovo boljše storil, če bi bil pustil, da bi se sin, ki je hrepenel po domu, prej storil pošteno pokoro. Mati, ki je kaznovala sinčka, naj prvi trenutek, ko jo prime usmi-

kar bi morali mi pri bližnjem poznati in vedeti glede njegove narave, njegovih lastnosti, v njegovem življenju in delovanju, da bi ga mogli pravično soditi, in česar mi ne vemo, vse to ve Bog. In Bog sodi z ljubeznijo, dobrotljivostjo, skrbjo in natančnostjo, da ne najdemo analogije, sličnosti niti pri najbolj usmiljenem človeku.

Vse razumeti se pravi vse odpustiti je prislovica. Pri Bogu pa pomeni vse razumeti toliko, kakor vse pravično soditi in usmiljeno odpustiti tam, kjer živ človek išče odpuščanja.

Živ — za mrtvega ni nobenega odpuščanja več. . . Toda tudi njemu naproti ni Bog samo pravičen, ampak tudi usmiljen. Zato bo Bog marsikoga vzel v nebesa, ki ga ljudje pogubljajo, in marsikoga bo zavrzel, ki ga ljudje vzdigujejo v nebesa.

Kaj bo pa naredil z nami?

Mala Cvetka, sv. Terezija.

Priredil P. B. A.

Deseto poglavje.

PRVO SV. OBHAJILO.

TEREZIKINA GOREČNOST ZA REŠITEV DUŠ.

SLIŠALI smo, kako se je Terezika v sveti božični noči iznebila velike slabosti, namreč prevelike občutljivosti in jokavosti. Njena duša je sedaj začutila veliko prostost in je začela hitro napredovati v vsem dobrem.

Posebno se je v Tereziki začela porajati velika želja, da bi mogla reševati neumrjoče duše. Vedela pa je, da mora najprej sama sebe pozabiti in iztirati iz sebe vso sebičnost. Ta zavest je prinesla v Terezikino srce vso srečo in zadovoljnost, ki jo more človek doseči na tem svetu.

Ljubezen do Boga je bila v srcu male svetnice naravnost neugnana. Prav zato je pa tudi na vso moč hrepenela, da bi tudi drugi Boga ljubili kot ona sama. Vsa srečna je bila, če je mogla komu pripovedovati, kako velik je Bog, kako svet in kako ljubezljiv.

Spoznala je dve deklici, ki sta imeli uboge in zanikerne starše, in nista bili prav nič poučeni o Bogu in verskih rečeh. Brž se je zavzela zanju in jih poučevala v krščanskem nauku. Prav radi sta jo poslušali in se pridno učili. V kratkem času sta postali dobri kristijanki in za-

čeli prav lepo živeti po predpisih katoliške vere. Seveda jima Terezika ni mogla obljubiti sreče in bogastva na tem svetu. Zato jima je pa toliko bolj prisrčno govorila o bogastvu, ki jih čaka na drugem svetu. Deklici sta se radi oklenili te dvigajoče misli in sta začeli celo posnemati svojo ljubeznivo učiteljico v vaji vsakdanjih "dejanj" za Jezusa. Ta uspeh je bil za Tereziko vir obilnega zadoščenja in neskaljenega veselja.

Napačno bi pa bilo misliti, da je bila Terezika gorečnost za duše s tem lepim uspehom nasičena. Ravno nasprotno. Razvnela se je tako, da je neprestano iskala priliko za majhno misijonsko delo. Obiskovala je bolnike in umirajoče, da bi jih s prijaznim opominom pridobila za Boga. Če ni bilo druge prilike, je podarila temu ali onemu mimogrede sveto podobico ali svetinjo, da bi ob pogledu nanjo pomislil na Boga in božje reči.

Seveda bi mogli tu napisati še marsikateri zanimiv dogodek. Ampak potem bi se to pisanje preveč zavleklo. Tisto imenitno zgodbo o spreobrnjenju slovitega roparja je pa le treba bolj na drobno povedati.

ROPAR UMRJE Z BOGOM SPRAVLJEN.

Možu je bilo ime Pranzini. Rojen je bil v Aleksandriji in je imel zelo pobožno mater. Lepo ga je učila in vse je kazalo, da bo iz malega dečka nekoč postal mož poštenjak. Učil se je zelo lahko in je govoril prav dobro osem jezikov. Zato je dobil dobro službo (ker je tako lahko tolmačil pri raznih uradih pisanja in listine v tujih jezikih).

Pa je že tako prišlo, da se je mladi mož navrnil na slaba pota. Vdal se je slabi družini in je začel zanemarjati službo. Tako je kmalu napravil vse svoje premoženje in potem ni vedel, kaj mu je začeti.

Napotil se je na Francosko, kar na slepo srečo. Preživljal se je na različne načine, kot se pač preživlja človek, ki hoče okoli po svetu, pa nima beliča v žepu. Tako je dospel v Pariz in tam je zašel med najhujše postopače in hudodel-

ce. Padal je vedno globlje in nekega dne je umoril tri ljudi in jih oropal. Med žrtvami je bil neki deček, ki mu je bilo šele enajst let.

Strašna novica se je hitro razvedela in vsa Francija je bila globoko presunjena. Takoj je bilo vse na nogah, da bi grdi morilec ne ušel rokam pravice. Res so ga kmalu ujeli, ko se je ravno odpravljal na ladjo, da pobegne nazaj v Aleksandrijo. Odvedli so ga v Pariz in vrgli v ječo, da počaka sodnijske obravnave.

Ko so ga v ječi izpraševali, je svoje strašno dejanje trdovratno tajil. Bil je tako zakrknjen in utrjen v slabem, da je venomer prestavljal slabe knjige v različne jezike. Bilo mu je na tem, da bi mogel še veliko drugih ljudi pohujšati in speljati na brezbožna pota. Jetniški duhovnik se je mnogo trudil, da bi omehčal trdo dušo, pa je bil

veš trud zastonj. Pranzini ga je sicer rad sprejemal v temni celici, pa le zato, da je dobival od njega tobak in da se je kratkočasil v pogovoru z njim. O božjih rečeh in o lastnem izpreobrnjenju ni hotel ničesar slišati.

Čudno, nekaj je pa le bilo, kar je dajalo upanje na izpreobrnjenje tega zakrknjenega hudobneža. Kakor je drugače zaničeval vero in vse, kar je bilo ž njo v zvezi, do Matere božje je pa le imel še spoštovanje. To se je izkazalo na praznik Marijinega Vnebovzetja, ko je zaprosil, da bi smel k sveti maši. Začudenemu duhovniku je povedal, da na Marijo ni nikoli pozabil. Ko je bil še doma v Aleksandriji, je bil posebno ponosen na to, da je v procesijah nosil njeno bandero. Tudi pozneje, ko je bival v daljnem svetu, je pogosto stopil v kako cerkev in počastil Marijino podobo. To je vse, kar mu je še ostalo od mladostne vere in verskega udejstvovanja.

Vsi časopisi križem Francoskega so takrat mnogo pisali o razbojniku Pranziniju. Ljudje so znali na pamet vso njegovo zgodbo in napeto pričakovali, če se bo pred smrtjo izpovedal ali ne. Da se bo sodba glasila na smrt, to je bilo seveda vsem popolnoma jasno.

Kajpada, tudi Tereziki ni ostala prikrita ta žalostna zgodba. Do dna duše jo je pretresla misel, da bi tak velik nesrečnež šel v smrt brez priznanja in brez kesanja. Kako strašno bi bilo to za njegovo ubogo dušo — — —

In Terezika je sklenila, da bo skušala nesrečneža izpreobrniti. Ampak le kako? Ni mogla misliti na to, da bi se napotila v Pariz in obiskala Pranzinija v ječi. Sam Bog ve, če bi tudi kaj pomagalo? Če duhovnikove besede nič ne opravijo, kako bi njene?

Pa si je izvolila mnogo lažjo in veliko bolj preprosto pot. Podvojila je svoja "dejanja" in neprestano iskala novih prilik zanje. Vse samo zato, da bi rešila nesrečno dušo. Povrh je še mnogo molila in naročala svete maše v svoj veliki namen. Zavedala se je, da za prejem take milosti ni nikoli preveč prošnje in zatajevanja.

Novice, ki so med tem prihajale iz Pariza o Pranziniju, so bile videti vedno bolj obupne. Prav nič ni kazalo, da bi mu srce postajalo mečje.

Vendar Terezika ni izgubljala poguma. V globokem zaupanju je molila:

"Ljubi Bog, ker zagotovo vem, da boš naklonil odpuščenje duši nesrečnega Pranzinija. Saj molim zanj s takim zaupanjem. Tudi če ne bo dal nobenega znamenja pred smrtjo, bom verjela, da bo še zadnji hip življenja zanj hip milosti in odpuščenja. Vendar, ljubi Gospod, prav lepo te prosim, daj mi kak zunanji dokaz za njegovo kesanje, preden umrje. Tako rada bi imela tako znamenje in tako zelo bi bila potolažena."

Tako je molila in nestrpno pričakovala od dne do dne, kako se bo stvar iztekla. Bilo je določeno, da ima biti Pranzini usmrčen 31. avgusta 1887.

Ko je prišel napovedani dan, se je zbralo nad 30.000 gledavcev na dvorišču pred ječo, da bi videli, kako bo Pranzini prestal smrtno kazen.

Obsojenec je že stal pred giljotino. Zvezan je bil na rokah in nogah. Do zadnjega je zavračal duhovnika, preklinjal sodnike in zatrjeval, da je nedolžen.

Že je bilo na tem, da mu krvnik položi glavo na smrtnonosno klado — ko se Pranzini sunkoma obrne in krikne:

"Križ! Podajte mi križ, hitro!"

Duhovnik mu ga hitro primakne k ustnicam in obsojenec ga ginjen poljubi. S težavo izjeclja iz sebe skrušene besede:

"Grešil sem."

Duhovnik je odgovoril:

"Jaz te odvežem. . ."

Nekaj sekund na to je padla sekira in Pranzinijeva duša je odšla na božjo sodbo. Končal je velik razbojnik, a končal je tako kot desni razbojnik na Kalvariji.

Časopisi so seveda vse kar najpodrobneje opisali. Ko je novica prodrla do Terezike, je delovala kot razodetje naravnost iz nebes. Terezika je bila tako prečudno vesela in obenem iznenadena, da se je morala umakniti v samoto in spet najti samo sebe. Bala se je, da bi pred ljudmi ne mogla skrivati svojega globokega ganotja.

Iz vse duše se je zahvalila Bogu za to čudovito milost in še trdnejši je postal njen sklep, da bo nadaljevala svoje skrivno apostolsko delovanje.

(Dalje.)

Otroci se igrajo . . .

N. V.

ŠIMEC, Janezek, Metka, Lojzek, Francka, Tonček in Pepca so sami v kuhinji. Oče sedi v sobi, mati je šla na trg. Mihec, Janezek, Metka, Lojzek, Francka, Tonček in Pepca se igrajo "Kristusovo trpljenje". Lojzek je hotel biti Kristus, Janezek tudi. Mihec, ki ima papirnato čako in je najstarejši in ki je rimski stotnik in režiser, je razsodil, da bo v začetku do Kajfeža Kristus Lojzek in Janezek Peter, od Kajfeža do groba Jožefa iz Arimateje pa Janezek Kristus in Lojzek Jožef iz Arimateje. Tonček je moral biti Judež Iškarijot. Branil se je, toda nazadnje mu je dala Metka svoj kos potice od opoldne in Francka pol pomaranče. In ko so mu vsi zatrdili, da se samo igrajo in ni za res, se je udal ter sprejel odtrgan žep za mošnjo cekino.

Metka je Veronika s potnim prtom in Francka usmiljena jeruzalemska žena in angel v Getsemanih in Pepca Marija Magdalena.

V kuhinji v kotu so zastavili oder in je prva kulisa na levi velika skleda, druga kuhinjski valjar, na desni so zastavili mamino "Kristino", to je oprsje za merjenje oblek in zadaj otroški voziček.

Igrali so se vrt v Getsemanih. Lojzek je klečal na mali pručici in Francka angel ga je tolažila. Lojzku je šla stvar k srcu, imel je solze v očeh in vsi so bili tihi. Francka mu je nudila lonček. V tistem hipu so zapazili, da se Tonček pomika proti vratom.

Mihec mu je planil nasproti.

"Kam greš?"

"Jaz ne bom Judež!" ej jecljal Tonček.

"Če si pa že snedel potico in pomarančo!"

"Saj ni za res!" je trdila Pepca.

"Ker se mi pa smili! Tako se mi smili!"

"Eden mora biti!" je razsodil Mihec.

Tonček je tresoč se vrnil in Mihec mu je veleval:

"Zdaj stopi na stolček in ga poljubi!"

Tonček se je vzpel, toda se vrnil in šele ko mu je Metka vsa nejevoljna zaklicala, da bo moral vrniti pomarančo, in sicer ne samo pol, celo, je stopil na prste in poljubil Lojzka.

"No, ali je to kaj!" je menil Mihec. "Zdaj pa imaš tu vrv in se obesi!"

Tonček je začudeno gledal.

"Judež se mora obesiti! Tako je pisano! Če je srebrnike vzel, se mora obesiti! Kadar Kristusa na križ pribijejo, se mora obesiti!"

V kuhinji je vrišč in jok in otroški kreg. Mihec, Janezek, Metka, Lojzek, Francka, Tonček in Pepca se igrajo Kristusovo trpljenje.

Janezek stoji z razpetimi rokami pri vratih v shrambo, Magdalena kleči pred njim, stotnik vpije nad Tončkom:

"Zdaj je vrsta na tebi, kje imaš vrv? Če si izdal in vzel srebrnike!"

Lojzek vleče Tončka za roko, deček bije z nogami in vpije na vse grlo:

"Saj nisem izdal onega, ki visi. Saj sem tebe!" Mihec udari Tončka po licu, udari ga Lojzek, Janezek, Francka in Pepca:

"Na, Judež, na, Judež, na, Judež!"

Tonček tuli in cepeta z nogami.

"Nisem, nisem, jaz nisem!"

"Na, vrv!" sili vanj Mihec.

Odpro se vrata, na pragu stoji oče z namršenim čelom. Za hip je vse tiho.

Francka klepetulja hiti pripovedovati:

"Igrali smo se. . . igrali križanje. . . Tonček je Judež. . . da, Judež in se noče obesiti!"

"Saj se vsak ne obesi!" je zamrmral in jo pogladil po licih. "Samo oni v Svetem pismu se je zagotovo!"

Otroci se ne igrajo več križanja; moti jih, da se Tonček ni držal igre, četudi je dobil kos potice in pol pomaranče, da je bil Judež, moti jih, moti, zakaj se vsak Judež ne obesi, če tako stoji v Pismu.

Amerikanci.

N. V.

KAKO jih je čakal! Prihajali so iz Amerike na obisk. Po dolgih letih. Sin, ki je bil še deček, ko je odšel s stricem, snaha Američanka, ki je nosila klobuk, trije otroci, podobni očetu kakor krajcar krajcarju. Vstal je, držeč v eni roki sliko, v drugi pismo, v katerem je sin

pisal, da pridejo. Pridejo! Eden je šel in vrača se jih pet. Pisali so, da se pripeljejo. Pripeljejo kakor visoka gospoda! V resnici mu je bilo tesno pri srcu. Kaj bodo rekli njemu, starcu, kaj bo rekla snaha Američanka njemu in hiši in vasi. Vsega dobrega je vajena v daljnem ve-

likem mestu in bo prišla na kmete in se ji ne bo znal prav obrniti! Nerodno se mu je zdelo in prestopical se je vrh hriba in čakal voza; skoraj bi se bil vrnil, da bi jih čakal doma, da bi ne padalo tako v oči, kako jih pričakuje.

Sonce je stalo že precej nizko nad Čavnom in velike sence so se počasi plazile v nasprotno reber.

Starec je napenjal oči, da bi kje uzrl voz na cesti, ki se je spenjal v ridah na gorsko planoto. Na cesti so šli obloženi vozovi z lesom nizdol, dva voza sena sta se počasi pomikala navzgor, avtomobil je prašil in obiral ride in doline, kakor da drvi po steklu, le voza, voza ni bilo na cesti nobenega.

"Morda pa so bili trudni in ne pridejo no-coj!" je ugibal. "Kako si nepočakljiv in nestrpen!" se je karal. "Trudni so in zvečer se ne bodo vozili." Ozrl se je na cesto, avtomobil je že davno izginil na planoti nad rebrijo in goličavo proti gozdu, voza, ki ga je pričakoval, ni bilo od nikoder.

Že se je dvignil, da bi se vrnil, ko je prisopihal in skoraj padel čez ozidek Tonček, najstarejši sin sina gospodarja.

"So že prišli!" je dahnil v eni sapi. "So že tu! Vsi!"

"Ali so prišli peš?"

"Ne!" si je obrisal fant z rokavom potno čelo.

"Nobenega voza nisem videl!"

"Z avtomobilom!"

"Z avtomobilom!" je ponovil starec. "Vidiš, da nisem pomislil!" Skoraj sram ga je bilo in vse ga je zadelo prvi hip neprijetno. Pa ni pomislil! Mimo jih je pustil in ni ga bilo doma, ko so prišli. Iskali so ga, oči so vprašale, kje je, on se jim je umaknil in ga ni bilo. Vprašali so na glas in ga ni bilo. Nič več ni tako, kakor bi moralo biti. Čisto drugače je, če koga pričakaš kakor pa da te ni, ko se te vsi nadejajo. Za tisti prvi hip gre, za tisti neprecenljivi prvi hip. Tako pa je vsem nerodno. Vprašajo najprej oči in potem beseda — in njega, ki ga iščejo, ni. Nerodno mu je bilo, ko je pomislil, da se bo moral opravičiti. Onim vnukom Amerikancem in snahi, ki je vajena, da gre vse gladko. Opravičevati pri snidenju, ki mora biti brez vseh neprijetnosti. Zavedal se je, da na stvari nekaj ni prav. Ni prav. Da, ni prav!

Počasi, molče in mrko razmišljajoč je stopal navzdol na cesto in nerodno sram ga je bilo. Stvar ni bila, kakršna bi morala biti. Kakor bi lovil zajca in ubiješ mačko. In te vsa družba vidi.

"Da si se pripeljal z avtomobilom!" je začel oče. "Mislim sem, da kočija —"

"Pri nas vse z avtomobilom!" je samoza-vestno poudaril sin. "Konji so prepočasni!"

"Da, da, prepočasni!" je kimal starec in se počasi domisljal, kako je sin pravzaprav vso stvar imenitno speljal. Nič se mu ni treba opravičevati in prvič v življenju se vozi s sinom Amerikancem v avtomobilu. Da, s sinom, ki je prišel iz Amerike! Ponovil si je to misel in nevolja je kopnela iz njegovega srca. Rad bi bil še vprašal po snahi in vnukih, pa so se že ustavili pred hišo.

Družbe je sedela pri mizi pred hišo. Snaha je imela pristrižene lase in svilene nogavice in kratko obleko. V hipu jo je premeril njegov pogled. Otroci so čebljali okoli nje nerazumljive besede.

"Dober dan!" ji je nekam nerodno ponudil roko. Bolj je bil v zadregi nego pri izpraševanju.

Snaha se je glasno nasmejala in zmajala z glavo. Rekla je nekaj, česar ni razumel. Nato so se usuli okoli njega otroci, prožili mu roko in žuboreli v neznanih glasovih.

"Dober dan, dober dan!" jim je segal v roko in otroci so ponavljali:

"Toper tam, toper tam!"

"Kako ti je ime?" je vprašal zadnjega, petletnega kodrolaska, ki so se mu nasmihala lica in očke od žive razigranosti.

Otrok je čudno zastrmel vanj, v zadregi pogledal očeta in mater in se na glas zasmel.

"Ne razume Vas!" je dejal sin in nekaj rekel otroku. "Ne razume Vas!"

Otrok pa je prikimal in pogledal dedu v oči; čudno usmiljenje in opravičilo je bilo v njegovem pogledu.

"Tom!"

"Tom, pravi," je tolmačil. "Ne razume Vas!"

"Da ne razumejo po naše!" se je zgrozil oče. Tesno mu je leglo okoli srca. "Da ta tvoj rod ne razume več po naše? Kako naj se razumem z njimi starec, kako oni z menoj, če ne znajo po naše!" je hitel v nerazumljivi bolečini. V prvem hipu mu je bilo jasno, da je med tem žuborečim življenjem in njim starcem nepremostljiv prepad, na katerega ni mislil.

Sin se je smehljal in očividno v čudnem veselju stvar pripovedoval ženi, ki se je tudi smejala.

Očeta je ta smeh razdražil. "In vama je to smešno!" je poudaril. "Vama je to smešno. Stojim tu med malimi kakor koklja, ki je izvalila piščance in race in so ji race, del zaroda, ušle v vodo. In ljudje stoje na bregu in se ji smejejo!"

Ni še končal svojih misli in ni še stopil na cesto, ko je puhnil pod njim avtomobil. Ustavil se je in preden se je starec zavedel, je stal pred njim sin Amerikanec.

"Kar naložili Vas bomo, da ne boste hodili!" je valil po ustih z nedomačim glasom in krepko poljubil očeta.

"Čakaj, čakaj, da se te ogledam!" se je v prvem razburjenju in presenečenju stisnil starec, ki mu je bilo poljubljanje nekam nerodno. "Čakaj, kakšen si! Cel gospod si. Niti spoznal bi te ne!"

Sin se je smejal, potisnil ga v voz in zdrdrali so proti domu.

Čutil je, da so mu storili nepopravljivo krivico in bil je nesrečen, nesrečen v globini svojega srca.

"Da me zdaj ti le otročiči, moja kri, ne razumejo!"

Sin se je ob teh besedah zresnil, kakor da ga je zbodel v srce, in ves v zadregi stopil k očetu.

"Pa ne mislite resno!"

Oče se je zravnal in bruhal ves besen od strašne užaljenosti in bolečine:

"Vama je to šala: tebi in ženi, ampak da sta meni to storila —"

Starec se je krivil od bolečine, ki mu je grabila srce. Čutil se je osmešenega, strašno osamljenega in za nekaj, nekaj, česar se je vnaprej veselil, opeharjenega. Da so mu odtujili otroke! Da se ne more pogovarjati z njimi! O vsem. O očetu in materi in Ameriki in vsem. Za maline je vedel in jih čuval zanje, za lešnike, za jazbino in divje golobe in polšino v stari bukvi in vse —

"Glejte, oče," je opravičeval sin, "glejte, saj znajo angleški. Jezik, ki obvlada ves svet. Povsod ga govorijo! Kamor pridejo, jih razumejo."

"Samo jaz ne!" je trpko pripomnil starec.

"To je res — ampak to je za nekaj dni. Po-

tem pa, zunaj v svetu, bodo govorili angleški. To jim bo koristilo v življenju!"

"V življenju! Da. Ampak na to, da z menoj ne bodo mogli govoriti, s tvojim očetom, na to nisi pomislil. Kako naj jim povem, kaj je polh. Da, kaj je polh!"

"Oh, ne bodite sitni!" se je vmešal najstarejši sin gospodar. "Čisto otročji —"

"Da, otročji!" je pograbil besedo. "Otročji. Prav to. Na to ni nihče pomislil, da se ne bom razumel z otroki. Otrok z otroki. In da se ti ne bodo razumeli," je kazal na domače bosopete zamazance, "tudi ni nihče pomislil. Name nisi mislil pri svojih otrocih, zatajil si me pred njimi. In zdaj sem koklja z mešanim rodом in stojim na bregu, ko so mi ušle račke v vodo in ne morem svoji krvi povedati, kaj je polh!"

Starec je ves beden in žalosten opletal pred sinom, ki ga je začudeno zrl in ni doumel njegove bolečine.

"Da se bodo zgovarjali s celim svetom, si poskrbel, da bi meni in vsem tem rekli besedo po naše, na to nisi mislil. O, na to nisi mislil. Kakor nisi mislil, da ne bom čakal avtomobila, kakor si na vse drugo, kar je naše, pozabil in niti sam ne veš več, kaj je polh!"

In preden so se zavedli, je pograbil Tončka za roko, obrnil se žalosten in potrč v dno duše.

"Pojdiva — midva se bova razumela!"

In sta šla po ozki stezi čez hribček po gazi skozi rumeno pšenico. Tonček je drobil med stebli, starcu pa so se igrali v vetru dolgi sivi kodri na tilniku.

"Ti boš zmerom name mislil!" je stisnil roko vnuku, da ga je zbolelo.

"Bom, oče!" je zvesto in vdano drobil ob njem bodoči gospodar. "Bom oče!"

In kakor prisega je leglo vnutku v dušo, vnuku, ki je hodil med domačimi hišami, ki je drobil skozi domačo pšenico.

Boljševiške dobrote. *)

Jože Grdina.

KO so boljševiki prevzeli na Ruskem vlado v svoje roke, se je pričela velika bratomorna vojna. Poznal sem moža, soseda, ki je imel dva sina; eden je pripadal boljševikom, drugi pa kozakom. Dasiravno brata, sta se vedno črtila in sovražila in prišlo je med njima tudi do resnega spopada. Nesrečni oče je bil ves obupan.

Kaj, če lastni brat odseka glavo svojemu bratu ali mu požene kroglo v prsa? Zares, žalosten in nad vse pretresujoč slučaj, vendar resničen, kajti sam sem bil priča. Takih slučajev je bilo med ruskim narodom silno veliko. Ko sem vse to opazoval, sem se nehote vprašal: "Kje je obljuba o miru, kakor so ga slikali boljševiki?"

*) Iz knjige: Štiri leta v ruskem ujetništvu.

Mesto toliko zaželjene sprave je nastala še hujša vojna, ki je zahtevala še več žrtev kot prva. Boj je bil tako srdit, da so na tleh ležečega ranjenega nasprotnika prebodli, ustrelili ali mu odsekali glavo ali jih pa še huje mučili, prav kakor pri divjakih. Tako so v najhujšem mrazu slekli ujetе nasprotnike ter jih gnali po snegu. Tak slučaj se je pripetil nedaleč od tam, kjer sem bil jaz. Naj še pri tem omenim, da so bili v tej bratomorni vojski vsi enaki: boljševiki kakor kozaki in drugi. Kozaki so boljševikom grozili, da jih bodo kar razsekali, če jih ujamejo, boljševiki so pa kozakom obetali, da bodo živim kožo drli, če jih ulovijo. Prav po turško.

Preidemo na drugo obljubo boljševikov glede delitve zemlje ruskemu kmetu. Je li dobil zemljo ali ne? — Nikakor ne. Rusi so v resnici mislili, da bodo lahko orali na svoji zemlji, podarjeni od boljševikov. Pri delitvi je boljševiška vlada ravnala tako, da to prav za prav ni bil noben napredek. Kmetje so dobivali zemljo od vlade le v najem, kot so jo prej dajali bogataši, grofi in baroni. Razlika je bila le v tem, da so jo baroni dajali, kolikor je je kdo hotel, samo da je najemnino plačal, boljševiki pa samo toliko, kolikor se jim je zljubilo. Med seboj so boljševiki določili, da se da vsakemu v najem le gotovo število oralov zemlje. Več ko je imel kdo družine, več zemlje je dobil v najem in sicer eno leto v enem kraju, drugo leto pa kje drugje. Tako je moj zadnji gospodar, Peter Mihajlovič, s petimi člani družine dobil prav malo zemlje v najem: okrog štiri desetine oral, kljub temu, da je bil precej premožen v blagu. Imel je 18 glav goveje živine ter 4 konje; prej je posejal do 60 desetlin pšenice in rži, katero je potem prodal, da je plačal najemnino in mu je še lep del zaslužka ostal za trud; zdaj so mu pa odmerili le bore 4 desetine. Možno je začel prosjačiti, naj mu dajo več zemlje za setev, a dobil je ni. Sedaj je nastalo vprašanje: kaj naj stori s toliko glavami živine? Če ni zemlje, ni dela, ni pridelka in ni krme. Posledica je bila, da so začeli veliki kmetje polagoma propadati, ker se niso mogli več pečati s kmetijstvom. Oni pa, ki so bili siromaki z veliko družino, so dobili v resnici več zemlje, ki je pa niso mogli obdelovati. Kako? S čim? Brez živine? Kmetje, ki so imeli še živino, so se jim ponujali, da jim preorjejo zemljo pod pogojem, da odstopijo nekaj polja njim, ali da jim pridejo pomagat pri delu na polju. Pa tudi pri tem ni bilo uspeha. To je povzročilo, da je ljudstvo pričelo delo mrziti ter se udalo lenobi. Posledica je bila naravno ta, da je ostalo vedno več neobdelane zemlje. Ljudstvo je pa menilo, da bo vseeno vsega dovolj.

Saj so boljševiki izdali svoje geslo: "Malo delati, pa dobro živeti!" To je tudi gotovo kasneje povzročilo velikansko lakoto na Ruskem.

"Kako dolgo bo še tako šlo?" so se kmetje radovedno spraševali. Nad vse zanimivo je bilo, ko so se prepirali, kje bo kdo dobil zemljo. Nekoč so se glede tega pošteno skregali, nazadnje pa še stopili. Kričal je pa vsak, naj že potem zemljo obdeluje ali ne.

Ko so na ta način razdelili zemljo za eno leto v najem, so pričeli orati. Premožnejši kmetje so zapregli po 2 ali 3 pare volov v en plug ter globoko preorali zemljo in jo dobro obdelali. Revnejši so pa kar v "soho" zapregli konja, malo preorali in posejali. (Soha je majhen plug, s katerim na Ruskem sadijo krompir.) Umljivo je, da je vsled tega ostalo še dosti neobdelane zemlje. Nekateri so se izjavili, da bodo svoj delež pustili kar v travi, ki jo bodo pokosili in prodali. Prej lepa pšenična in ržena polja so ostala tako po nekaterih krajih prazna. Ko so jeseni pospravljali poljske pridelke, se je znova začela delitev zemlje. Zopet je bilo dosti krika in vika, zlasti zato, ker so dobili nekateri vso zanemarjeno zemljo, katero so pred letom pustili v lepem stanju.

Ta red in delitev zemlje je med kmeti rodila samo sovraštvo, ker so se kmetje pričeli med seboj prepirati. Kako pa tudi ne. Premožnejši se niso hoteli več brigati za setev kot svoje dni, revnejši pa tudi ne in tako so ostala velika ruska polja bolj in bolj prazna. Prazne so pa postale tudi žitnice in prazni tudi — želodci. Vsled tega so se revnejši zbrali in odločili, da gredo po žito k premožnejšim kmetom. Rad ali nerad jim je moral tak gospodar izročiti ključke žitnih shramb, če ne, so mu pa vlomili vrata. V slučaju, da se je kmet kaj upiral, so ga pa za toliko časa zvezali, da so nagrabili žita in ga odpeljali domov. Taki in enaki slučaji so se vedno dogajali; sam sem jih videl in doživel. Saj so ravno z mojim gospodarjem ravnali nekoč tako, kot je opisano v prednjih vrsticah, in tudi še z več drugimi gospodarji, ki so imeli dosti žita. Vse to je povzročila "delitev" zemlje in pa "svoboda". Ni torej čudno, da so ostala velika ruska polja prazna. Kdo se bo trudil vse leto na polju, spravljal žito v shrambo zato, da mu ga vzamejo potem tisti, ki sploh ne delajo. Čul sem može govoriti: "Nič več ne bom posejal, kolikor rabim zase in za svojo družino. Drugod naj pa raste trava. Namesto, da bi drugi uživali plodove mojih žuljev, sam pa stradal, naj stradamo — vsi!" Pri tem je pa začel grozno kleti boljševike in komuniste ter vse one, ki so povzročili zadnjo revolucijo na Ruskem.

Tudi tretja obljuba, da bo dosti kruha, ko zavladajo boljševiki, se je izjalovila. Tega mi tukaj ni treba še posebej omenjati, saj je vsemu svetu znano, kako grozna lakota je zadela Rusijo. Prepričan sem, da imajo tudi na milijone nesrečnih žrtev lakote boljševiki na svoji vesti. Res, da je velika suša povzročila slabo letino; največ krivde pa nosi nepravilen boljševiški zistem pri

delitvi zemlje, katerega sem že opisal, in pa nezadovoljnost kmetov, ki niso marali delati. Poleg tega so morali ruski kmetje dajati tudi predpisano količino žita in drugih pridelkov vladi za vzdrževanje rdeče armade. Zdaj mi lahko vsakdo pritrdi, da so boljševiki slabi voditelji in gospodarji zapeljanih ruskih kmetov.

Francišek, vrni se ...

V. Vodušek.

Francišek, vrni se!

Glej, moji bratje
so skoro nate pozabili.
Sami sklenili
roke so v vezi,
da niso manjši več
med drugimi,
in kakor drugi
radi bi postali.

Francišek, daj,
ljubezen vrni jim!

Veš, gobavim
še tisto majhno so prostost od-
vzeli,
ki niso jo odjedle rane.
Kaj zdaj še prošnjam njihovim
ostane?
Morda še ran ne bodo pretrpeli.

Francišek, pridi,
vrni bratom
otroško moč,
da le kot dar in prošnja
bodo šli,
vsi majhni in ubogi
kakor ti,
k ljudem.

Francišek, greš?
Brez tebe več poti
nazaj ne vem.

Sveti Francišek.

Peli bi mu iz srca do srca.
Včasih so dnevi kot jutranji
mrak:
zarjo bi radi pričakali.
Sen je bil težek in pregrenak.

Včasih so dnevi klicarji Boga,
v temnem trpljenju očiščeni.

Včasih so dnevi kakor takrat:
človek odšel je na božjo pot.
Bog ga je tiho poklical: brat.

V mraku je svetel križ se razpel,
dnevi so se zagledali vanj.

Sveti Francišek je k Bogu zapel.

Bratje.

Skrivaj prišli so, kakor da bi
komu
natihome hoteli ubežati,
da mogli bi se čisto darovati
v odpovedi bogastvu, ženi, do-
mu ...

In niso slišali ga, vendar zaslutili
so mlado moč, ki jih je vsa pre-
vzela,
ko je v ljubezen novo zaživela,

s Franciškom so se majhni va-
njo skrili.

Odšli so — in na pot jim je sve-
tilo
veselje božje, da v otroški hvali
ljudem Boga so v duše prisijali,
da za nebesi se jim je stožilo.

Brat Leo —
brat Francišek ti želi miru.

Povedal ti bom kot otroku mati:
le tisto pot si voli brez strahu,
ki pot najbližja zdi se do Boga
ti.

Če hočeš, da ti več povem, pa
pridi k meni
in dvom in težko misel razodeni.

Potem boš laže hodil, Leo moj —
ti, ovčka božja! Jaz — Franči-
šek tvoj.

Naša narodna noša v zgodovini.

S. Rutar.

 NAJSTAREJŠI narodni noši dobimo redke sledove le v staroslovenskih grobovih. Iz njih spoznamo, da so se stari Slovenci nek-
daj oblačili v platno, katero so si sami doma tkali. Iz njega so si napravljali hlače in ohlapno dolgo srajco, katero so spuščali prosto preko hlač (tuniko). Po vsej priliki je bila ta noša podobna sedanji belokranjski in hrvaški noši. Nakit so naši predniki posebno ljubili. Moški in ženske so nosil okoli glave platneno obvezo, od katere so ob sencih viseli po dva ali trije srebrni ali bronasti obročki. Roke so bile okrašene s prstani, v katere so bili vdeleni stekleni biseri. Premožnejši so imeli na srajcah tudi okrašene zaponke.

Kmalu je pri obleki začelo prevladovati sukno. Slovensko kmečko nošo 13. stoletja prevzamemo lahko iz popisa slovenskega umeščenja na gospo-svetskem polju. Koroški vojvoda, ki je moral nastopiti v slovenski kmečki obleki, je bil opravljen na sledeč način: "Imel je hlače in suknjo iz sivega blaga. Poslednja je segala nekoliko čez kolena in bila zadaj z razporki odprta. Na nogah je imel opanke, ki so bile z jermeni dobro privezane, na glavi siv klobuk z vrvico enake barve. Ogrnil se je s preprostim sivim plaščem in vzel v roko palico."

Iz tega popisa spoznamo, da je bila že srednjeveška kmečka noša precej taka, kakršna je bila v navadi za Valvasorjevih časa v 17. stoletju po Kranjskem. Glavni deli so bili: daljša vrhnja suknja iz domačega sivkastega blaga (lodna), enake hlače, segajoče do kolen, širokokrajen klobuk in opanke ali lesene coklje na nogah.

Žensko nošo 13. stoletja nam opisuje Ulrik Lichtenštanski. Srečal je namreč na svojem viteškem pohodu blizu Kinderberga na Zgornjem Štajerskem Slovenko, ki se je hotela z njim na bojišču meriti. Ta žena je bila preoblečena vitez Oton Buhovski. Opravo slovenske žene nam pri tej priliki Ulrik tako-le opisuje: "Dve dolgi kiti sta ji viseli celo doli čez sedlo; na sebi je imela "godeže", kar je obleka slovenskih žen, a vrh tega še tudi "šapelj" jako drag in bogat".

To poročilo nemškega viteza nas spominja na dolgotrajno slovensko navado, da so neomožena dekleta nosile kite viseče preko hrbtna, med tem ko so jih zakonske žene spletale okoli glave in si jih pritrjevale. "Godeži" so bile neke vrste vrhnja obleka, "šapelj" pa je bila obveza za glavo, ki je bila zlasti spredaj na čelu bogato vezana in okrašena.

Iz naslednjega stoletja imamo zanimiv popis zgodopisca Frančiška di Toppo, ki je videl ob slovesnem umeščenju patrijarha Bertranda leta 1334. slovenske noše v Akvileji in jih na sledeči način opisuje: "Prebivalci kraških gora so bili pokriti s temnimi kapami, obšitimi s kožuho ali vidrovino in rdečim čopom na vrhu. Nosili so sive jopiče in kratke hlače, ki so bile pod kolenom brez gumba in izpod katerih so se kazale rdeče ali višnjeve dolge nogavice. Nekateri so nosili tudi visoke, debele in podkovane škornje, v rokah so držali ali imeli na ramo naslonjeno debelo gorjačo. . ."

Iz opisa furlanskega zgodopisca ni težko spoznati nošo, ki se je pri kmečkih prebivalcih tržaške okolice z malimi spremembami ohranila do današnjega časa; kratke hlače z razporki ob strani, kratka suknja in kosmata kapa, ki je pač v novejšem času izgubila rdeči čop.

Z raznobarvnimi trakovi obšita krila, beli ali rdeči modrci, ki so obsegali "ošpetelj" s širokimi nabranimi rokavi so se od tistih dob podedovali od rodu do rodu in šele najnovejši čas izginjajo med narodom.

Ljudska noša je bila v Valvazorjevem času še precej ista, kakor jo posnamemo iz najstarejših opisov: pri moških širokokrajen klobuk, krajša ali daljša suknja, hlače iz domačega sivega ali temnega blaga barvaste nogavice in nizki čevlji. Tovorniki so hodili v visokih škornjih in imeli po eno ped širok usnjen pas okoli ledij. Poleti so se oblačili v belo ali črno platneno obleko. Kraševci so nosili široke hlače iz grobega sukna (Pumphosen), kratke jopiče in kape iz klobučevine. Pri Vipavcih opazimo naložene, zgubane ovratnike, ki so gotovo došli iz bližnje Italije.

Za Valvazorja so hodili kmetje še oboroženi s sabljami. Tu in tam so imeli namesto dolgih pušk "čakane", to je palice z železnimi kljukami ali pa vsaj drenove gorjače. Ni bilo zlepa videti kakega kmeta brez palice.

O Tolminskem poroča S. Rutar sledeče:

Tudi obleka in noša je bila v preteklih stoletjih vsa drugačna, nego dandanes. Kakor je imel vsak stan svoje lastno pravo in postavo, tako se je tudi vsak drugače oblačil. L. 1671. izda vlada zakon, kako se ima vsak stan (naštela jih je osem) oblačiti, da bi posamezni ne trošili preveč za svojo obleko, in da bi se nižji stanovi ne prevzeli v obleki nad višjimi. Šega je v preteklih stoletjih zahtevala, da so se moški brili in nosili

svoje lase zvezane v kito, ki jim je visela po hrbtu. Na glavi so nosili kmetje velike klobuke z okroglim oglavjem in širokimi krajci, tako da niso potrebovali dežnika. Po vrhu obleke (kratka janjka, kratke hlače, dolge nogavice in nizki čevlji) so nosili dolge ohlapne suknje iz domačega "bukovega" sukna. Poleti so obuvali bele ali črne prtene hlače ("prtenice"). Ledja so si prepasovali pod suknjo s širokim, usnjatim ali suknenim pasom, za katerim so nosili v nožnicah svoje dolge, nezaprte nože.

Ženske so devale na glavo zelo velike bele "peče". Ubožnejše so nosile peče iz domačega platna. Lase so spletale v kite in jih zavijale na

vrhu glave ter pretikale skozi nje medene igle ("špalet") ki so imele na obeh koncih svetle krogle. Tudi okoli vratu so nosile bel, domač robec. Ledja so si prepasale s štiri prste širokim plavim pasom, debelim in trdim, ali lepo pletenim. Vrh tega so nosile navadno še drug železen ali meden pas "sklepanec", imenovan, tako da jim je prišlo krilo visoko nad život. Moderc in krilo sta bila sešita, ali vsak druge barve. Spredaj so nosile široke predpasnike, na nogah rdeče (ali bele) nogavice in majhne črne čevlje. Po zimi so nosile tudi kratke kožuhe in po nekaterih krajih škornje do kolen. Za posebne svečanosti so začele tudi kmetice nositi "avbe".

Umbrija.

V. Vodusek.

O, hotel bi vas vanjo zapeljati,
da dali bi srce kot v zlato zibelko.
Čutili bi ljubezen zasijati:
potem bi laže, laže šli za njo.

In peljal bi vas kakor k sveti rani
da položili vanjo bi roke
in bi verjeli, da življenje hrani:
potem bi vzeli milost si iz nje.

Kristus in družina.

Kardinal Bertram piše: "Kristus je postal v vsem nam enak, razven v grehu. Mi smo njegovi sorodniki. Zato smemo tako prijateljsko z njim občeati.

On je imel smisel za družinsko življenje. Njegov dom je najsvetejši med vsemi družinami. Izvolil si je siromašen dom. Namenoma. Ne smemo misliti, da je bogastvo vir družinske sreče. V njegovi ubožni hišici je vladala nad človeška sreča. Tam ni bilo niti sence sebičnosti in čutenosti ali poltenosti. Tam je vladala ljubezen in požrtvovalnost.

K temu pridenimo še Jezusovo otroško pokorščino. Kako so strmeli angelji, ki so videli Luciferjev napuh, nad detinsko pokorščino Sina božjega.

Vse radosti in žrtve družinskega življenja je hotel Jezus tukaj užiti. Ni ga slikarja, ki bi mogel naslikati srečo njegove otroške ljubeznivosti. "Jezus najljubeznivejši!" ga pozdravljamo z angeli v Nazaretu.

Junaka je bila ta družinska ljubezen, brez sledu vsake slabotne mehkušnosti. Ko je volja Očetova terjala ločitev, prelomil je Jezus vezi najnežnejše vdanosti. Volja nebeskega Očeta mu je bila čez vse. "Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?" se glasi že iz ust dvanajstletnega na svetem kraju. Ta podrejenost volji božji je prevladala nad močjo družinske ljubezni.

Potem je prišla ura, ko je Jezus moral zapustiti družino, kjer že takorekoč ni poznal svoje matere. "Kdo je moja mati in kdo so moji bratje?" Toda tudi takrat ljubezen do družine ni izginila iz njegovega srca. Vprav nasprotno! Takrat je pokazal Jezus, da njegova rodbinska ljubezen vse objema. Takrat je postalo "Srce Jezusovo bogato za vse", ki hrepene po tisti združitvi src, ki jo je označil Tomaž Kempčan z besedami "družinsko prijateljstvo Jezusovo."

Prvi čudež je posvetil Jezus novo ustanovljeni družini. Vino kot simbol poročene ljubezni je podal v Kani novo poročencema. Tako je storil pri ustanovitvi naravne družine, taisto je storil, ko je ustanovil duševno družino apostolskega zbora.

Isto rodbinsko prisrčnost in zaupnost opazamo v njegovem sožitju z apostoli. Vse je delil z njimi. Pomakali so kruh z njim vred v isto skledo.

Družinska ljubezen je bila, ki je nagibala Gospoda, da se je tako rad mudil v Betaniji v hiši Lazarjevi in obeh plemenitih sester. Prav tako ganjen se je v srcu razžalostil, ko je ob naimskih vratih ugledal vdovo, jokajočo nad smrtjo edinega sina. Nemara je že takrat mislil na svojo lastno mater, ki bo kmalu nato jokala in žalovala nad njim?

Še na križu se razodeva njegova družinska ljubezen. "Glej, tvoja mati, glej tvoj sin!" Umirajoči Gospod ni hotel prej nagniti svoje glave, dokler ni oživil tvoril te nove edinstvene družinske vezi duhovnega materinstva in duhovnega sinovstva.

Ali bom rekel preveč, še trdim, da je vprav družinska ljubezen v Srcu Jezusovem tisto, kar nam Zveličar posebno približuje?

"Noben narod ni tako velik, da bi imel bogve, ki bi mu bili tako blizu, kakor je nam blizu naš Bog."

V luči teh žarkov božjega Srca umevamo bolj in bolj celotni pomen posvečenja družin božjemu Srcu Jezusovemu. Vprav družinam je posvečal svojo ljubezen. Stoletja, v katerih že biva skrit v tabernaklju, kopni po tem, kako bi prinesel družinsko srečo v domove.

Po družinski sreči žejamo vsi. Hočeš uživati tako čisto ljubezen, dovoli Srcu Jezusovemu, da pride v tvojo hišo. Nauči se čitati v njegovem Srcu. Ni je krasnejše knjige nego je Srce Sina človekovega.

Pota božja.

Janez Oblak.

MARIJA POMOCNICA.

PRED leti je prišel mlad trgovec v belgijsko mestoce Hall, ležeče ob reki Sani. Nekega dne se je šel sprehajati vzdolž reke. Nenadoma je zaslišal bolesten krik in klice na pomoč. Na nasprotnem bregu je stala žena, ki je vila roke in kričala, kažoč na reko, po kateri je plavala zibelka z otrokom. Brez pomišljanja je trgovec skočil v vodo, zgrabil zibelko z detetom in jo rešil na suho.

Materino veselje nad otetim otrokom je bilo nepopisno. Ni mogla najti besed za čute hvaležnosti, od katerih je prekipevalo njeno srce. Da bi se vsaj nekoliko trgovcu obdolžila, mu je dala ves svoj denar. "K sreči baš denarja ne potrebujem," je rekel. "Storil sem samo svojo dolžnost; vsak drug na mojem mestu bi bil ravnal prav tako."

In mati sname otroku z vratu srebrno Marijino svetinjico in jo podari trgovcu, obljubljač, da se ga bo vse svoje življenje s hvaležnostjo spominjala v svojih molitvah.

Mladi trgovec ni bil ravno goreč katoličan. A da se ne bi ženi zameril, je vzel darilo in obljubil, seveda bolj v šali, da bo tudi on molil za njo in za otroka.

Potekla je vrsta let. Iz mladega trgovca je postal bogat prekomorski veletrgovec. Iz rešene otročiča je vzrasel nadarjen mladenič. Koje dovršil gimnazijo, se je odločil za duhovski stan in je vstopil v red premonstrancev v Grimbergenu ...

Po mašniškem posvečenju je bilo vse njegovo stremljenje in hrepenenje usmerjeno v to, da bi smel oditi v Afriko in tam delovati kot misijonar. A predstojniki niso dovolili.

Prišlo je leto 1848 in z njim je prišel strašen gost v okolico Grimbergena — kuga ali črna smrt. Pater Delany — tako se je imenoval naš mladi duhovnik — je vršil junaška dela ljubezni do trpečega bližnjega. Neutrudno, brez bojazni, da se okuži, je prinašal duhovno pomoč bolnim in umirajočim. Zdaj so bili predstojniki prepričani, da je to volja božja, če ga pošljejo v Afriko. In tako so tudi storili. Najgorečnejša želja pater Delany-ja je bila izpolnjena.

Prva njegova misijonska postaja je bilo ozemlje Dobre Nade, ležeče na južnem robu Afrike. Imel je ogromen delokrog. A Bog je blagoslavljal njegovo delo. Dal mu je moč, da je pre-

magal vse težave, križe in ovire, ki so se mu stavili na pot. Nekega dne je bilo patru Delany-ju naznanjeno, da leži v mestni bolnici na smrt bolan nek potujoči tujec, ki je sicer katoličan, ki pa o spovedi in spravi z Bogom noče nič slišati. To je patru Delany-ju zadostovalo. Takoj je hitel v bolnico in se je silno začudil, ko je v bolniku spoznal svojega rojaka iz Flamske (Belgije). A ves njegov trud, da bi ga nagnil k spovedi in pokori, je bil brezuspešen.

Toda pota božja so nedoumljiva! Pater Delany je nenadoma opazil, da ima bolnik svetinjico na prsih; pogledal je bliže in spoznal, da je svetinjica Matere božje. "Kako je to mogoče, dragi prijatelj," je rekel tujcu, "da vidim na prsih zakrknjenega grešnika Marijino svetinjico?" Bolnik se je ozrl na podobo Matere božje, potem pa že mirneje rekel misijonarju: "Pred kakimi trideset leti sem rešil iz vode zibelko z detetom, ki bi se bilo vtopilo, ko bi ne bil šel slučajno ob bregu reke in slišal obupnih materinih klicov na pomoč. Iz hvaležnosti mi je hotela mati dati ves svoj denar. Ker denarja nisem sprejel, mi je dala tole svetinjico s prošnjo, naj jo vedno nosim pri sebi!" — "To je bilo v belgijskem mestecu Hale ob reki Sane, ni res, prijatelj?" je vprašal pater Delany. "Otrok, ki ste ga rešili, sem jaz. Moja mati mi je često pripovedovala, kako ste me z nevarnostjo lastnega življenja potegnili iz narasle reke. Bogu bodi hvala za to, da mi je dal doživeti ta trenutek, da se morem zahvaliti svojemu rešitelju." In pater Delany je objel bolnika, pristrčno se mu zahvaljujoč za rešitev življenja.

In bolnik je, ves pomirjen, pripovedoval misijonarju, da se je vozil po trgovskih poslih na morju, da je na ladji zbolel, da je moral prekiniti nadaljnje potovanje in ostati v tukajšnji bolnici.

Molče je zrl misijonar na bolnika, v katerem je medtem nastala velika sprememba. Misijonar je bral to na tujčevem obrazu in mu je rekel: "Prijatelj, zdaj mi je jasno, zakaj me je Bog neprestano klical sem v Afriko oznanjat paganom božjo besedo in jih spreobračati v katoliško vero. Božja previdnost je hotela, da ste me vi rešili časne smrti, in božja previdnost tudi zdaj hoče, da vas jaz rešim večne smrti."

Misijonarjeve besede so padle na dobro zemljo; bolnik je ves ganjen z misijonarjevo pomočjo opravil dolgo spoved. Ko mu je pater Delany

dal odvezo in naredil nad njim znamenje sv. križa, mu je bolnik le še s pogledom razodeval svojo

hvaležnost. Izgovorivši še nekolikrat sladka imena "Jezus in Marija," je mirno izdihnil.

ZGODBA KONVERTITA.

Leta 1848, bilo je krog Velikega Šmarna, je bil moj oče premeščen iz Pasava v Rosenheim. Kot višji carinski nadzornik je imel dolžnost redno nadzirati finančne straže, razpložene vzdolž tirolske meje. Poti v bavarških alpah so često neprehodne, a bogate naravnih krasot. Zato je rad hodil peš. "Pri takem obhodu" — tako nekako je pripovedoval nekoč moj oče — "me je moral vsled službenih predpisov spremljati višji kontrolor de Duval, ki je izhajal iz rodbine francoskih izseljencev. Na vrhu gore stoji romarska cerkev "Maria Eck" (Marija v kotu); odtam je krasen razgled na Alpe. Ko sva prišla tja, rekel sem svojemu spremljevalcu: "Odpočijte se nekoliko in uživajte razgled na prekrasno okolico! Jaz stopim za trenutek v cerkev". — "Zakaj ne bi šel z vami?" "Tega vendar ne morem zahtevati, da greste z menoj v Marijino božjepotno cerkev, ko vem, da ste protestant". — "To nič ne de." Medtem, ko je gospod de Duval sedel v zadnji klopi in ogledoval cerkev, klečal sem jaz nekaj minut pred milostno podobo. Komaj sva cerkev zapustila, že kar pri vratih me je — vidno razburjen — prijel za roko, se ustavil in rekel: "Oprostite, gospod višji nadzornik, prosim vas, povejte mi pod svojo častrijo! Tega nikakor ne morem verjeti." "Kaj vam pride na misel, kako ste prišli na to vprašanje?" "Naš pastor je v šoli trdil, da katoličani molijo Marijo. Ne morem si misliti, da bi se mož, tako izobražen kakor ste vi gospod nadzornik, ponižal do takega malikovanja; in vendar sem vas videl klečati in moliti pred podobo."

Nehote sem se moral smejati nad tem, da ima izobraženi človek — in to je bil gospod de Duval — tako zmešane pojme. "Moj dragi gospod kontrolor" — sem rekel — "to je vendar velik razloček, ako molim Marijo ali pa k nji kleče molim, razumite, k nji in ne k njeni podobi. Moliti pomeni koga priznavati za svojega Stvarnika in absolutnega gospoda. Moliti moremo in smemo samo Boga. Imate prav, bilo bi malikovanje, ako bi hotel moliti Marijo ali celo njeno podobo; kajti Odrešenikova mati ostane stvar, če ji tudi dam prednost pred vsemi drugimi stvarmi. Nekaj krat ste me že spremljali k popoldanski službi božji. Niste-li opazili, da mi katoličani pri litanijah rečemo: Sv. Trojica, en sam Bog, usmili se nas, potem pa: Sv. Marija, prosi za nas! Vidite torej, da delamo razliko, kaj-ne?" "Da, pa ven-

dar sem že videl v katoliških pokrajinah na podobah napis: Sv. Marija, usmili se nas." — "Res je, da se katoliško ljudstvo včasih tako izraža," sem odgovoril, "toda s tem noče nič drugega reči nego: Sv. Marija, naj te gane moja bolešt in prosi svojega Sina, da se me usmili. Glejte, mi katoličani smo popolnoma na temelju evangelija. Mi dobro vemo, da na ženitnini v Kani ni storila čudeža spremenjenja vode v vino Marija, marveč njen božji Sin, a storil je to na priprošnje Device Marije. Zato nam nihče, kdor v resnici evangelijsko, t. j. po evangeliju misli in čuti, ne more zameriti, ako kličemo Marijo kot priprošnjico pri božjem Sinu. "Vi sami ste me prosili, naj zastavim za vas svojo besedo pri ministru, kadar je šlo za povišanje ali premestitev v službi." — "Ako je to zmisel katoliškega marijanskega češčenja, ne morem iz svojega evangeličanskega stališča nič ugovarjati proti temu. Marija zasluži, da jo časte vsi kristjani bodi katoliški bodi protestantski, ker je mati Kristusa Gospoda, našega božjega Učenika. Toda tega ne morete tajiti, gospod višji nadzornik, da je Marijino češčenje pri katolikih pretirano. Kot veren protestant vem dobro, da je Marija, napolnjena s sv. Duhom, rekla: "Odslej me bodo blagrovali vsi rodovi." Vem tudi, da je žena izmed ljudstva zaklicala: "Blagor telesu, ki je tebe nosilo," ne da bi jo bil Zveličar zavoljo tega pokaral. A vendar se njeno češčenje ne sme pretiravati do te mere, da vsled tega trpi čast Jezusa Kristusa, našega edinega srednika." — "Gospod," sem odvrnil, "ne tajim, da se nam odraslim možem, zlasti hladnim Nemcem, zdi pretiran način, s kakršnim časti Mater božjo ljudstvo v južnih deželah. A temu ni vzrok katoliški nauk, temveč naivno otroško mišljenje navadnega ljudstva, poglavitno pri romanskih narodih, katerih se ni dotaknil hladni protestantizem. Kar pa moram zanikati, je to, da bi vsled tega trpela čast Jezusa Kristusa. Nasprotno, Kristus je prvi; zakaj pa častimo Mater božjo? Ker častimo njenega Sina kot Boga, in mi katoličani nič manj nego protestantje, verujemo v Kristusa. Ne vem, če ste opazili, da na vseh slikah in risbah že v dobi katarik in v celem srednjem veku Marija ni bila nikdar upodobljena sama, marveč vedno s svojim božjim Sinom. Upodabljanje Marije same brez Sina spada od dobe renesanse k novi dobi. Izraz hvaležnosti Germanov, da jih je Bog poklical iz

poganstva v krščanstvo je upodabljanje prizora, kako poganski modrijani iz Jutrovega molijo Jezusčka v naročju njegove Matere. Take podobe lahko najdete v kelmorajnski katedrali in v mnogih drugih vaših, nekdanj katoliških cerkvah južne, severne in vzhodne Nemčije. Namesto te slike je stopila pozneje, zlasti po udeležbi Nemcev v križarskih vojskah, podoba žalostne Matere z mrtvim telesom božjega Sina v naročju. Je to izraz otroške hvaležnosti za smrt Kristusa Odrešenika in za bolečine njegove svete Matere.

Iz vaših besed sem tudi spoznal, kakor da se vam dozdeva, da katoliško Marijino češčenje škoduje veri v Jezusa Kristusa kot edinega posredovalca. Ne zanikam, da je tako dozdevanje mogoče pri tistem, ki mu izraz "posredovalec" ni jasen. Kdo more spraviti razžaljenega, neskončnega Boga z zavrženim, grešnim človeštvom? To more edino in samo On, ki je Bog in človek skupaj, Jezus Kristus. Samo v Njem ima včlovečenje in odrešilna smrt neskončno ceno, ki je potrebna za spravo Boga s človekom. Nam katoličanom ne pride niti na misel, pripisovati neskončno vrednost besedam Marijinim: "Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi." Kristus je torej sam srednik sprave nele po protestantskem, marveč tudi po katoliškem nazoru. V tem zmislu soglašamo mi katoličani s sv. Petrom, ki je rekel po ozdravljenju slepca po binkoštnem prazniku: "Nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mogli v njem zveličati." Tudi ne ime Marija. Ako pa vzamemo besedo

"posredovalec" v širšem pomenu besede, ne more ne katoliški ne protestantski kristjan tajiti, da je imela Marija največji delež pri sredništvu Kristusovem kot radostipolna Mati pri njegovem včlovečenju in kot žalostna, bolečin polna Mati pri njegovi smrti. . . Da je priprošnja Marije Device danes še prav tako mogočna kot nekdanj v Kani, ste pravkar videli na mnogih votivnih podobah v tej romarski cerkvi. Uslišanje je pogosto odvisno — kakor beremo v evangeliju — od zaupanja, s kakršnim molimo. Da pa molijo ljudje z večjim zaupanjem na takih krajih, kjer je bilo že mnogo drugih v vsakovrstni zadevi uslišanih, nego doma v tihi sobici, je to pač stvar človeške narave in značaja. Tako so nastala Marijina božja pota."

Med takimi pogovori sva prišla do Markvartsteina, kjer sva prenočevala. Drugi dan, zgodaj zjutraj, še pred peto uro, je nekdo potrkal na moja vrata. "Kdo je?" "Višji kontrolor Duval." V domnevi, da gre za kako službeno obvestilo, sem se naglo oblekel in odprl. "Gospod višji nadzornik, vso noč nisem mogel spati. Ako sem tudi o drugih členih katoliške vere tako slaba poučen kakor o Marijinem češčenju, potem je slabo z mojo vero. Moj sklep je trden, vrnem se v katoliško cerkev." — Po enoletnem skrbnem pouku in pripravljanju je bil gospod Duval sprejet v katoliško cerkev; bil sem priča in kmalu potem tudi boter pri njegovi birmi. S tem je končal moj oče. Bila je zame ura katekizma iz ust mojega očeta.

MARIJA FRANČIŠKA LECL.

Rojena je bila Holandka. Do osemnajstega leta jo je mati navajala k strogemu izpolnjevanju Mozesovega zakona; oče pa ni veroval, da bi Mesija še prišel. To je bilo morda vzrok, da je kmalu postala mlačna in brezbrizna, in da je nazadnje izgubila vso vero.

Vzrok vseh socialnih rev in bed je videla v prepadu med judi in nejudi. Tako se je vživela v nekako protijudovsko razpoloženje. Zapustila je svoje starše in odpotovala v Nemčijo. Preživljala se je s tipkanjem ali strojepisjem, v prostem času pa je resno študirala. Preiskovala je in se poglobljala v razne verske in filozofske sisteme. Največji vtis je napravil na njo veliki Rus Lev Nikolajevič Tolstoj. V njegovih delih je prvič brala Kristusovo pridigo na gori, ki jo je vso vnela in navdušila za Kristusa in njegov nauk. V svoji navdušenosti za njegovo novo zapoved ljubezni je začela marljivo čitati novi zakon in posledica je bila, da je spoznala Kristusa za Boga.

S tem je bila pridobljena za krščanstvo. A predno je mogla uresničiti svojo vrnitev, je morala prehoditi še dolgo in trnjevo pot.

Bilo je med svetovno vojno. Videla je medsebojno klanje narodov. Je-li to ljubezen Kristusova? Odločila se je, da bo delala za konec vojske. "Ako hočeš biti popoln, idi, prodaj vse, kar imaš in razdeli ubogim, potem pa pridi in hodi za menoj!" (Mat. 19, 21.) Tako je rekel Zveličar in ona pokorno razda vse, kar ima, da bi nasledovala Kristusa.

Kako in kje pa naj oznanja mir? Hotela se je obrniti na cesarja Viljema. A kako? Pismo bi ne prišlo v njegove roke. — Sklenila je prositi za posredovanje bavarsko princezinjo dela Paz. Ni je sicer osebno poznala, a vedela je o nji, da se ne da ustrašiti od dvorne etikete, da ne bi sprejela vsakogar, ki prosi pomoči. Sprejeta je bila kar najljubezniveje, in princezinja je prevzela nalogo, da izroči pismo cesarju. V pismu je opi-

sovala cesarju potrebo čim hitrejške sklenitve miru ter ga prosila za avdienco. Cesar je naročil, da se ji izreče zahvala, obenem pa ji je tudi sporočil, da iz političnih razlogov ne more dovoliti avdiencie. Po posredovanju princezinje mu je sporočila, da bo pač mir dobljen na drug način, če sam nima dobre volje, da bi se prizadeval zanj.

Stopila je v stik s komunisti, ognjevitost je govorila na shodih, udeležila se revolucije v Monakovem. Zaprli so jo, postavili pred vojno sodišče in obsodili na smrt. Drugi dan bi morala biti usmrčena; noč je prebila v temni celici. V tej temni noči ji je zasvetila luč božja. Spoznala je, da ni bila na poti Kristusovi. "Moje kraljestvo ni od tega sveta", je rekel On. Kraljestvo božje je v srcih človeških. Dokler človeška duša ni oproščena od strasti, se ne morejo uresničiti sicer lepi ideali socialistov in komunistov. Kako pa duše oprostiti suženjstva strasti? Tega se učimo samo od Kristusa.

V svoji obupnosti je začela dvomiti o božanstvu Kristusovem. Mislila je: Če je Jezus Kristus resnično oni Mesija, me bo rešil, da bom mogla vse svoje življenje posvetiti njegovi službi.

Naslednje jutro so prišli vojaki, a ne, da jo odpeljejo v smrt, — kakor je pričakovala — marveč, da ji naznanijo osvoboditev. Vojaki so jo spremljali domov, da je ne bi razjarjena množica ubila. Docela onemogla in izčrpana je ostala doma nekaj dni. In tiste dni je čitala knjigo "Monizem ali krščanstvo", ki jo je spisal neki frančiškan. Ob čitanju te knjige je jasno spoznala, da mora sprejeti krščanstvo.

Ali se naj da krstiti? Za nobeno ceno ne! Vsa njena duša se je temu protivila. Vrgla je knjigo v kot in premišljevala, kako bi mogla biti učenka Kristusova, ne da bi se morala dati krstiti. A ni našla izhoda. Besede Kristusove so bile prejasne: "Kdor veruje in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne veruje, bo pogubljen."

Medtem ko premišljuje te besede, pridejo nepričakovano neki neznani možje, ki jo hočejo zapreti. Zaman protestira in jim kaže potrdilo, da je izpuščena. Ne dajo se odgnati. Kakor bi jo bil sv. Duh razsvetlil, izjavlja dekle odločno: "Ne morem!" "Zakaj ne?" — "Ker sem judinja in se moram dati krstiti." In glej, ne more verjeti svojim očem, neznanci odhajajo!

Bil je božji opomin, da se je treba končno odločiti in se popolnoma izročiti službi Kristusa. Izginili so vsi dvomi in storila je sklep, da se da krstiti. Toda stvar ni bila tako lahka. Na vseh ulicah so viseli lepaki, da morajo vsi tuji v teku osmih dni zapustiti Nemčijo. Kam se naj torej poda? Nazaj na Holandsko k staršem? Ni preostajalo drugega. A vedela je, da bo njena konverzija zadela tam na nepremagljive ovire. Zato je hotela še tekom teh osem dni biti krščena. Obrnila se je na frančiškana L., toda ta ji je odrekel sv. krst brez predhodnega pouka. Svetoval ji je, naj gre v cerkev in naj moli za razsvetljenje sv. Duha.

Šla je v cerkev. Tam se je "slučajno" delilo sv. obhajilo. Slišala je besede: "Glejte Jagnje božje, glejte, ki odjemlje grehe sveta." Te besede so tako vplivale nanjo, da se je vrnila k onemu frančiškanku ter ga prosila za sv. obhajilo. Odvrnil ji je, da mora biti najpoprej krščena. Ko je zvedel, da je Holandka, je poklical holandskega duhovnika. V svoje veliko presenečenje je spoznala, da je to oni duhovnik, ki je pravkar v cerkvi delil sv. obhajilo. Pater L. ji je predstavil duhovnika, ter mu omenil, da želi biti krščena. Holandski duhovnik misleč, da je že poučena, jo je takoj brez vsega krstil. Kot katoličanka se je vrnila domov.

Na Holandskem se je pridružila novi kongregaciji, ki si je nadela nalogo, nekrščeno decopoučevati v veri. Kmalu pa je spoznala, da jo je Bog odločil za drugo delo: za spreobračanje judovskega naroda. S svojim velikim in krasnim načrtom se je napotila v Rim, kjer se ji je posrečilo, da je navdušila za svojo namero kardinala van Rossuma, prefekta propagande, ki je tudi bil Holanec. Izposloval ji je avdienco pri sv. Očetu, ki ji je radevolje dal svoj blagoslov. Podala se je v Palestino, hoteč tam začeti svoje delovanje. A doživela je razočaranje. Spoznala je, da mnogi judje poznajo krščanstvo, a se kljub temu nočejo spreobrniti. Tisočletno sovraštvo zoper kristjane je ovira njih spreobrnjenja. A tudi kristjani imajo veliko odgovornost, ker pozabljajo na Kristusovo zapoved, da moramo ljubiti tudi sovražnike.

Leta 1926 je ustanovila družbo "Amici Israel — Prijatelji judov". Člani te družbe se zavežejo, da bodo vsak dan molili za jude in širili med judi in kristjani večje poznavanje judovstva.

HERMAN COHEN.

Rojen je bil leta 1821 v Hamburgu od židovskih staršev. Nesreča je vrgla družino revni in bedi v naročje, in mati se je s svojim trinajstlet-

nim Hermanom leta 1834 podala v Pariz. Deček je že takrat kazal tako izredno nadarjenost za glasbo, da se je slavni Liszt sam zavzel zanj in

ga začel poučevati v godbi. Nič manj slavni Jurij Sand ga je sprejel v svoj godbeni krožek, v katerem se je proslavil kot največji umetnik na klavirju. Dajal je koncerte v Švici, Italiji, Angliji, Nemčiji in si povsod pridobil nesmrtno slavo. Veliko ljubezni do katoliške cerkve in do vere sploh ni imel. To spričuje okoliščina, da je postal zagrizen prostozidar.

Nekega dne leta 1847 je obiskal mojstra knez Rey iz Moskve in ga prosil naj bi mesto njega prevzel vodstvo kora pri majniški pobožnosti v cerkvi sv. Valerija v Parizu. Cohen se je branil prevzeti to nalogo, le radi kneza je obljubil, da ga bo nadomestoval. Pobožnosti se ni prav nič udeleževal in med pridigo se je celo živahno razgovarjal z godbeniki in pevci. Ko pa je duhovnik dajal ljudstvu blagoslov z Najsvetejšim, je nankrat postal resen. Videlo se mu je, da je ta trenutek napravil nanj velik vtis. Padel je na kolena in globoko sklonil glavo.

Od tega dne se je Cohen spremenil, da ga ni bilo spoznati. Hodil je često v cerkev (zlasti k popoldanski pobožnosti) in dolgo vztrajal v molitvi. Zdelo se je, da se kar ločiti ne more od presvetega zakramenta. Dne 28. avgusta 1847 (torej po treh mesecih od one majniške pobožnosti), je prejel sv. krst, 8. septembra istega leta prvo sv. obhajilo in 2. decembra sv. birmo.

Nekega večera je bil Cohen pri blagoslovu v cerkvi karmeličank. Bil je tako zatopljen v molitev pred najsvetejšo altarsko Skrivnostjo, da ga je cerkovnik moral opomniti na odhod. Ker je videl še nekatere žene v cerkvi, je rekel: "Saj so še ljudje tu, tudi jaz še ostanem." Cerkovnik mu je moral pojasniti, da te žene ostanejo v cerkvi — pri zaklenjenih durih — vso noč, da molijo sv. Rešnje Telo.

Ta misel mu je silno ugajala. Takoj drugi dan je začel po pariških cerkvah iskati može, da jih navduši za to misel in ustanovi z njimi društvo mož nočnega češčenja presvetega Rešnjega Telesa. In njegovi gorečnosti je to uspelo. Že 8. decembra 1848 je prišel z njimi v cerkev, pro-

seč, da bi jim bilo dovoljeno, ostati vso noč pred Najsvetejšim. Društvo se je razširilo po vsej Franciji.

Cohen je čutil v sebi neko neodoljivo hrepenenje po samostanskem življenju. Zato se je podal leta 1849 k bosim karmeličanom v Agenu. Opravil je duhovne vaje ter prosil za sprejem v red. In ko mu redovni predstojnik ni hotel dati dovoljenja, se je napotil v Rim in tam prosil vrhovnega predstojnika tako dolgo, da je bil sprejet. V Broussy-u je delal novicij, dne 7. oktobra 1837 je napravil redovno obljubo, pri kateri je dobil ime "Avguštin Marija od presvetega olatarskega zakramenta". Leta 1851 je bil na velikonočno nedeljo posvečen v duhovnika. V prvi svoji pridigi je obravnaval najsvetejši zakrament in pogosto sv. obhajilo. O tem predmetu je tudi pozneje najrajši pridigoval.

Njegova mati se je veliko trudila in vse storila, da bi izstopil iz reda in se vrnil nazaj v judovstvo. Zaman. Nasprotno. On sam se je mnogo prizadeval, da pridobi za Kristusa svoje bivše sovornike. Tudi v tem je Bog venčal njegovo plemenito stremljenje in prizadevanje z uspehom. Že leta 1852 je s svojimi pridigami spreobrnil juda Bernarda Bauer-ja, ki je pozneje postal karmeličan in duhovnik. Leta 1854 sta se odpovedala židovstvu dva brata Jožef in Avguštin Semaner. Tudi ta dva sta se posvetila duhovskemu stanu. Isto leto je doživel veliko veselje: njegov brat, sestra in dve sestrični v Hamburgu so sprejeli katoliško vero.

Herman je bil neutrudljiv pridigar, hodil je po južni Franciji in Nemčiji, ustanavljal je samostane in prišel celo v London, kjer je ustanovil samostan — prvi po reformaciji — in postal njegov prvi predstojnik. Za časa francosko-nemške vojske leta 1870 je neumorno deloval med vjetimi francoskimi vojaki, dokler ga ni napadla kužna bolezen. Umrl je 20. novembra 1871, star štiridesetdevet let. Zapustil je mnogo cerkvenih muzikalnih skladb, zloženih ponajveč v čast preblazeni Devici Mariji.

ŠE ENA PRIČA.

Poldrugo leto sem bil star, ko so me starši odločili za poklic judovskega rabinca. Zbog tega se je moj stari oče preselil z menoj v Jeruzalem. Tu so me vzgajali strogo v pravovernem židovskem duhu. Ko sem dovršil potrebne predštudije, sem obiskoval jeruzalemsko vseučilišče. V šolo sem hodil mimo avstrijskega hospica. Tam je bil kip Device Marije. Naučili so me: Kadar greš mimo onega kipa, izreči vsekdar kletev v hebrej-

skem jeziku, trikrat pljuni in nikdar tja ne glej. To navajam zato, da pokažem, v kakem sovraštvu do vsega katoliškega sem vzrastel. Po končanih študijah me je določil moj stric, višji rabinec v Jeruzalemu, za aspiranta rabinata v Tiberijadi. Preden sem nastopil svoje mesto, sem prosil za dopust, da moram obiskati svoje starše na Dunaju. Dopust sem dobil. Na Dunaju so se meni v čast priredile slavnosti v domači rodbini. Nekoč po

neki pojedini so mi predstavili, ne da bi kaj slutil, neko mojo sestrčno kot nevesto. Ker se nisem strinjal z željo svojih sorodnikov, je nastal med nami razdor. Ne vem, je li bilo to vzrok, da sem v glavi hudo zbolel. Moj stric, azistent v Rudolfovi bolnici, je svetoval mojim roditeljem, naj me spravijo v to bolnico. Ko sem zagledal sestre redovnice, sem se kar zgrozil in izjavil, da tukaj ne morem ostati in da hočem biti oskrbovan od svojih sovernikov. Obljubili so mi.

V vročici sem videl svojega pradedu. Slišal sem ga govoriti v hebrejščini nekako takole: "Mozes Aron, ozdravljen boš od svoje bolezni. Kakor hitro ozdraviš, spreobrni se h katoliški veri. Ako to storiš, bo polajšano meni in ti sam boš rešen. Ako tega ne storiš, godilo se mi bo slabo in tudi zate bo po smrti hudo." Teh besed nisem mogel pozabiti, zlasti, ker sem imel v bolezni mnogo časa za premišljevanje.

Iskal sem zdaj odkrite duše, kateri bi se mogel povsem zaupati. Menil sem, da sem jo našel v sestri Fulgenciji. Izjavil sem ji, da hočem postati katoličan. Odvrnila mi je, naj le ostanem pri svoji židovski veri, ker bi drugače zadel ob premnoge težkoče in ovire. Ugovarjal sem ji: "Katoličan moram postati, ako ne tukaj, pa zunaj." In uničena je bila neznatna nada, ki sem jo gojil za svoje spreobrnjenje. Nikogar nisem poznal, ničesar nisem vedel o katoliški veri. Slučajno sem se v bolnici seznanil s štirinajstletnim dečkom. Ime mu je bilo Lojze, z njim sem govoril o temeljnih verskih resnicah. Fant mi je mogel marsikaj razjasniti, ker je nedavno izstopil iz šole. Kupil sem od njega molitvenik ter se naučil nekatere molitve na pamet. Na moje vprašanje, če imajo katoličani v bolnici sinagogo, me je peljal v hišno kapelo.

Moj prvi obisk v kapeli je bil v petek, ki je posvečen božjemu Srcu Jezusovemu. V svoji nevednosti sem posnemal vse, kar sem videl pri sestrah redovnicah, dasiravno so me te često zadrževale. Tako sem se pripravljaj na svoje spreobrnjenje v razgovoru z mladim sobolnikom, pred tabernakljem in v razgovorih s sestrami.

Moji starši so polagoma to zvedeli. Spočetka sem tajil, pozneje pa sem trdno branil svoje prepričanje pred njimi. Naposled smo se razšli in starši so me razdedinili.

V istem oddelku je ležal mož, ki je bil član društva rokodelskih pomočnikov. Pridružil sem se mu in on mi je oskrbel stanovanje v domu rokodelskih pomočnikov. Seznanil me je z duhovnikom in odtam sem šel k častitemu gospodu Kr. in ga prosil za sv. krst. Prav takrat je bil pri njem neki drugi kooperator. Častiti gospod mi je rekel: "Krstim vas lahko, a finančno vas ne morem vzdrževati." Odvrnil sem mu, da prihajam iz najčistejšega namena, samo iz želje po sv. krstu. Hotel mi je dati denarja, kar pa sem s hvaležnostjo odklonil. "To je prvi jud, ki ni hotel sprejeti od mene denarja," je rekel gospod drugemu duhovnu. Po tem me je pripravljaj na sv. krst, ki je bil določen na dan dvajset drugega junija 1899. Ker sem čital življenje sv. Alojzija in nisem imel duhovnega voditelja, sem hotel posnemati vsa ostra mrtvenja tega svetnika. Tako sem se s strogim postom pripravljaj na sv. krst. Ob dvanajstih sem bil krščen, ob pol enih sem prvikrat prejel Telo Gospodovo. Moje slovesnosti se je udeležilo tudi društvo pomočnikov.

Mati se je oblekla v žalno obleko in me preganjala cela tri leta, da bi me zopet za judovstvo pridobila. Dokler je še mati za menoj hodila, sem imel še neko tolažbo, ker sem jo ljubil in jo ljubim še vedno, četudi njenim prošnjam nisem mogel ugoditi. Pozneje sem se čutil docela zapuščenega in sem skoraj obupal. Iz te potrnosti me je dvignil častiti gospod superior lazaristov. Bilo je na predvečer osmega decembra. Priporočil me je Brezmadežni in Brezmadežna se mi je izkazala kot tolažnica in pomočnica kristjanov. Tako me je poplašala za kletve, ki sem z njimi obmetaval njeno podobo v svojih mladih letih. Pozneje sem romal v Jeruzalem ter jo prosil odpuščenja vprav na onem kraju, kjer sem jo nekda sramotil. (Napisal J. Lande, rodod jud, v časopisu Euch. Voelkerbund.)

Assisi.

V. Vodušek.

Če mesto v samo sonce zre
in le k nebesom blaženim,
ni čudno, da so misli šle
po belih cestah vedno z njim.

In če je dobri materi
otrok prisluškoval vesel,
je o ljubezni čudežni
lahko iz polne duše pel.

In če mu rade misli šle
k domovom so osamljenim,
ni čudno, da je pustil vse
in da je šel ubog za Njim.

Mož, ki je otroka jedel.

N. V.

QOD goro je bajta, v bajti je bil mož, ki je otroka jedel. Petnajst let je že spal na golih tleh, petnajst let že ni pokusil nobene mesa, tisoč petstokrat, vsako leto desetkrat, vsakokrat po dvajsetkrat je že lezel po kolenih pri Mariji Pomagaj okoli oltarja.

Ljudje pravijo, da bi bil lahko svetnik v svoji strašni, neusmiljeni pokori, ki mu je ni hotel naložiti sodnik in ga je bil spustil, da ni kriv.

Plaz je bil one dni zagrebel kočo do slemenca. Ženo in dva otroka mu je bil val pobral in zasul kozo in prašička. Mož je grebel v mrzlem grobu, peti dan je ves lačen in utrujen dogrebel do najmlajšega otroka.

O, peti dan je otroka nesel v vežo, položil dete na klop ter varoval mrlička, napol živ od mraza in gladu. Snežnica mu je povečala glad.

Šele šesti dan proti večeru ga je bila premagala skušnjava; miže je odrezal od drobnega otročjega stegna, s solzami na licih je pogoltnil prvi košček.

In čez deset dni se je prigrebel preko snega in prikazal ves siv in upaden kot smrt pred sodnika in mu povedal vso strašno muko in ceno, s katero si je ohranil življenje.

In sodnik ga je gledal, gledal, nato segel v žep, mu dal dve šestici in mu dejal:

"Kupite si kruha, mož, in vrnite se domov!"

Mož, ki je otroka jedel, je zmajal z glavo in odvrnil:

"Sodite, gospod sodnik, da se sam ne obsodim!"

Takrat pa je sodnik naježil obraz in postal hud:

"Kako pa, moj posel prevzimate; meni je naložena pravica! Če imate kaj z Bogom, pa v cerkev nesite!"

Mož je šel v cerkev in povedal staremu spovedniku vso težko zgodbo in spovednik se je zjokal radi njegovega velikega kesanja.

Ko mu je naložil pokoro, je mož ves obupan zlezel vase in jeknil ves iz sebe:

"Gospod, vse premalo, vse premalo, to je bil moj lastni otrok!"

"Saj si jo že opravil pokoro, prijatelj, a Bogu je prostovoljna še ljubša, še ljubša!"

In je šel in se je pokoril in se mu je zdelo vse premalo in je ležal na golih tleh in ni jedel mesa petnajst let.

Po petnajstih letih je prišel pod goro študent in sedel pred bajto.

"Povejte," je dejal študentu, ki ni poznal njegove zgodbe, "koliko časa lahko človek živi brez jedi!"

"Tako — tudi štirinajst dni!" je dejal brez premisleka.

"Vi ste povedali resnico, prijatelj mladi, tudi štirinajst dni, da, gotovo štirinajst dni!"

Oči so se mu tako čudno zasvetile, da je študenta obšla groza.

Mož pa je obsedel na tnalu.

"Zato me ni hotel sodnik obsoditi, ker ni prave kazni za tak greh! Pa je Bogu prostovoljna še ljubša, kaj ne?"

In se je boril s skušnjavcem, dokler se mu niso misli zmedle in ni več presodil svojih dejanj.

Našli so ga visečega na ključu in na odratih kolenih se mu je poznalo, da je bil vso noč predral po golih tleh.

Francišкова smrt.

Vital Vodušek.

Pozdravljena, sestra smrt!

Prišla je: nihče je ni videl, kdaj.

Roke so v zadnjo prošnjo se sklenile,

oči so k bratom zadnjo pot hodile

in zasolzile so se naskrivaj.

Njegovo pesem bratje so zapeli.

Prišla je smrt, mehak je dih njegov

jo zadnjikrat pozdravil — in je šel domov.

Bridko, bridko so bratje zaihteli.

Takrat škrjančki, bratci so rujavi,

v večernem mraku živo zažgoleli,

kot da bi v zlatem nebu obviseli

in v prošnji, naj Očeta jim pozdravi.

Po svetu.

P. Hugo.

PAPEŽ V SV. LETU.

Sv. leto je za papeža leto tolažbe. Od vseh strani sveta se vsipajo v Rim pobožni romarji, nabirat svetovne odpustke in podžigati svojo udanost do apostolske stolice. Je pa za papeža sv. leto tudi leto velikih žrtev. Kajti vse te romarske gručice in še razni prominentni posamezniki hočejo videti svojega očeta in pričakujejo od njega vsaj par očetovskih besedi, nauka in bodrila. In on jim v svoji očetovski skrbi tega ne more odreči. Kljub moreči vročini dan na dan sprejema skupine romarjev in nobene ne odpusti brez očev-

tovskega nagovora. Včasih po desetkrat na dan govori, vedno enako ljubeznivo. Pa je zdaj že 77 let star. Vse se mu čudi, da kaj takega zmore. Naj ga Bog še dolgo ohrani v tej žilavosti telesa in svežosti duha. Razburkano morje naših dni potrebuje takega moža, ki mirno stoji na skali, ki je Kristus, kot velikanski morski svetilnik, proti kateremu bodo morali prej ali slej vsi ostali krmarji usmeriti svoje ladje, če nočejo, da jih zagrmijo besni valovi.

V JUGOSLAVIJI VSE KOT JE BILO.

O kakih večjih dogodkih v Jugoslaviji časopisje zaenkrat ničesar ne poroča. Vladajoči frimazonski režim pa gre svojo staro pot. Žandarmerija, tajna policija, vohuni in demuncijanti igrajo glavno vlogo in pridno skrbijo, da je Bosna mirna. Na znotraj se seveda kuha in brodi kot v ognjeniku, ki se pripravlja na izbruh. Seve težko je molčati, ko ima človek veliko na srcu, posebno še za take, ki so temperamentni. Zato pa zdaj zdaj koga vtaknejo v luknjo, ali mu nalože denarno kazen. Tako sta se turjaški župnik, Rev. Franc Ambrož, in svekriški kaplan pri Kostanjevici, Rev. Anton Tor-

karin, enkrat malo oddahnili proti Sokolom. Prvi je za to dobil Din. 1000 denarne kazni ali 17 dni zapora, drugi pa Din. 600 ali pa dve leti zapora. Da vladajoči režim še ne misli v Kanoso, so vzrok nemški nazijci, ki so nastopili ista pota. Češ če oni, zakaj ne jaz. Očividno neljubo mu pa je, da so se v sosednji Avstriji razmere zelo zboljšale. Sklenila je z Vatikanom konkordat, ki je za Cerkve zelo ugoden. Tako da naši Korošci pravijo, ko bi danes prišlo do plebiscita, bi jih za Jugoslavijo, tako kot je, ne glasovalo 5 procentov. To je pač slab sosed za režim kot je jugoslovanski.

NAŠE KATOLIŠKE ŠOLE IN DEPRESIJA.

Se razume, da depresija ni šla mimo naših katoliških šol. Naravnost čudovito je, da so je doslej sploh zdržale. A kriza še ni premagana. Mnogi še s skrbjo gledajo v bodočnost, jo bo li možno premagati ali ne. A tisti, ki imajo v rokah vajeti katoliške vzgoje, nam kličejo: Kvišku glave! Mi jih moremo in moramo vzdržati, ker Bog hoče! On nam bo sigurno tudi pomagal. Ne bo pustil, da bi domala dva in pol milijona mladine, ki jih obiskuje, bilo vrženo v publične šole, kjer se bohoti moderni paganizem. Ne bo pustil,

da bi armada 65.600 sester in bratov, ki se docela žrtvujejo za njegove ljubljene malčke, bila tako rekoč na cesto postavljena. Pa tudi katoličani ne smemo pustiti, da bi ogromni kapital ene in ene tretjine milijarde dolarjev, ki so ga naložili v svoje šole, postal mrtev kapital oz. bil zgubljen. So žrtve, ne rečem, a za dobro otrok staršem nobene žrtve niso prevelike in pregrenke. Storimo tedaj svoje in Bog bo storil svoje, da damo mladini edino solidno podlago prave, časne in večne sreče, versko katoliško vzgojo.

DOLGO JO JE BOG ČAKAL.

Miss Levina Tarbell v Chicagi je prošlega 25. maja prekoračila stoletnico svojega življenja. Ko se je 1833 rodila je bila Chicaga še dolga vas. Rojena in vzgojena pa je bila v metodistovski cerkvi in ji celo stoletje pripadala. Za stoletnico

svojega rojstva pa je prestopila v katoliško cerkev. Rev. Tom. Reed, župnik cerkve sv. Ambroža, jo je krstil. Pač redek slučaj, da bi Bog koga tako dolgo čakal.

Z GLEDALIŠKEGA ODRA MED GOBAVCE.

Pred štirimi leti je pariška igralka Miss Simona Suprin, članica "Zveze katoliških gledaliških umetnikov", zapustila oder in stopila v samostan. Ob slovesu je svojim tovarišem in tovarišicam obljubila, da bo v tihi celici sester dominikank v Chatenay blizu Pariza molila in se žrtvovala zanje. Dominikanskemu generalu P. Gillstu, ki je obenem duhovni vodja imenovane gledališke organizacije, je pisala, ko se je poslavljala od sveta: "Če mi skazete to čast in me sprejmete kot žrtev za gledališke umetnike, bi želela v samostanu opravljati najnižja dela, pometati itd."

Toda v tihoti samostanske celice se ji je rodil še drugi vzvišenejši poklic. Odločila se je, da po-
hiti med žive mrtvece, gobavce. Ker tega vzora pri dominikankah ni mogla uresničiti, je z dovoljenjem višjih prestopila v drugo žensko redovno družbo, ki ima v oskrbi tudi gobavce. Preoblečena je bila kot S. Elizabeta sv. Duha. Pri preobleki so bili navzoči vsi njeni bivši gledališki tovariši in tovarišice. Zdaj je že na pokopališču živih, med gobavci na otoku Trinidad. Tudi v moderni Sodomi, Parizu še žive plemenite duše.

OB 11. URI POKLICAN.

Profesor na filozofski fakulteti notredamskega vseučilišča v Indiani, John A. Stauton ima že pisano življenje za seboj. Saj ima tudi že 70 let. Nekdaj je bil episkopalni minister. Kot tak je 20 let deloval na Filipinih. L. 1930. je prestopil v katoliško cerkev. Sledeče leto mu je umrla žena po 39 letnem zakonskem življenju. Takrat je prvič začutil v sebi poklic, da bi postal

katoliški duhovnik. Zdaj se mu bo ta želja končno izpolnila. Septembra bo odšel za dve leti v Rim, študirat katoliško bogoslovje. Po posvečenju se znova vrne kot profesor na svoje mesto. Tudi njegov brat Henry Stauton, istotako prej episkopalni minister, je profesor na istem vseučilišču.

BABILONSKA CERKEV.

Pariški nadškof in kardinal je blagoslovil temeljni kamen za neko novo cerkev, ki je lahko imenujemo babilonska cerkev. Namenjena je slušateljem pariških vseučilišč, med katerimi so zastopani domala vsi kulturni narodi. Ob cerkvi

bo glavni urad mednarodne "Zveze katoliških slušateljev", v kateri so včlanjeni slušatelji 22 narodov. Prostor za zidanje je podarila veliko-dušna parižanka Mrs. Pierre Lebaudy. Cerkev bo posvečena presv. Srcu Jezusovemu.

RUSKI NADŠKOF, KONVERTIT.

Prošlo binkošno nedeljo je v kapeli "Frančiškanskih bratov sprave", Graymoor, N. Y., izpovedal katoliško vero ruski nadškof Vladimir Aleksandrov. Sprejel ga je v katoliško cerkev škof krško-slovanskega obreda, Msg. Peter Bucys. Nadškof konvertit je bil rojen 14. jul. 1871. v Odesi. Še kot duhovskega kandidata ga je ruski Sveti sinod poslal v Ameriko. Posvečen je bil 1898 v San Francisco. Pozneje je misijonaril med pravoslavnimi v Kanadi in jim zgradil šest cerkva. V Ameriki je deloval v Seattle, Wash. devet let. Nato pa v raznih vzhodnih državah. L. 1912 je odšel na zapad in bil 4 leta dekan pravoslavne cerkve v San Francisco. Med vojno se je udeleževal tukaj pri ruskem Rdečem križu kot višji carski uradnik. Nato ga je car l. 1916. poklical domov in mu poveril častno službo rektorja

carske katedrale v Carskojem selu. Toda ko je bil na potu tja, je buknila revolucija, ki je pomedla carja. Aleksandrov je postal član Sv. sinoda in mu pomagal organizirati cerkev po novih prilikah. Dne 16. maja ga je Sv. sinod postavil za nadškofa Alaske in Pacifiške obali. A radi vedno večjih zmed in otežene komunikacije ni bil posvečen, ampak je do danes ostal le imenovan nadškof. Rim mu je ta naslov pustil in ga postavil za duhovnega poglavarja zedinjenih Rusov v Ameriki, s sedežem v Seattle, Wash. Že delj časa je nagibal h katoliški cerkvi kot edino pravi in upal, da pride do splošnega zedinjenja pravoslavne s katoliško cerkvijo. Pred nekaj meseci pa se je sam podal k imenovanim frančiškanskim bratom v Graymoor, kjer se je z molitvijo in premišljevanjem pripravil na prestop.

SPREOBURNJENI SOCIALISTI.

Ko je na Španskem buknil plamen revolucije, ki so ga socialisti posebno pridno netili, s svojimi bletečimi frazami o rdečih nebesh, je objel mnogo mladim neizkušenih ljudi, ki včasih v najboljši veri poprimejo za vsako vabo. A ko so spoznali, da je postala dežela pod rdečo kontrolo večji babilon kot kedaj prej, so se mnogim začele odpirati oči. V masah zapuščajo rdečo zastavo in zavzemajo fronto proti njej. In to zlasti na deželi. Voditelji katoliške akcije so jih nekaj časa precej

nezaupno gledali. Ko so pa spoznali, da je to idealna mladina, ki se je samo v svoji neizkušenosti pustila spljati na led, misleč, da se bori za resnične vzore, so jo sprejeli med borbenike katoliške akcije. In se ne kesajo. Večinoma so v prvih vrstah. Lastna britka skušnja, ki so jo imeli s socialisti, ji jako prav pride pri razkrinkavanju in zavračanju krivih prerokov rdečega kalibra.

BOGATA MISIJONSKA ŽETEV.

Po človeško si je težko razložiti, kako imajo na Kitajskem, ki je danes pozorišče toliko notranjih in zunanjih bojov, katoliški misijoni sploh še kak razmah. A tamkajšnji misijonarji poročajo, da tam zori bogatejša misijonska žetev, kot kedaj prej. Tako vedo misijonarji sv. Kolumbana iz apostolskega vikarijata Hanyank po-

vedati, da je 70.000 paganov zaprosilo za pouk v katoliški veri. Novejša misijonska zgodovina sploh ne pozna tako bogato obetajoče žetve v enem misijonskem okrožju. Tu je božja roka vmes, ki potom burnih časov orje duše za sprejem resnice.

ZA ZGUBLJENIMI OVCAMI.

Sredi med nami se razteza obširno misijonsko polje, trdo sicer, bolj kot pagansko, pa vendar plodno. To so razni verski odpadniki. Vsaka župnija ima v svoji sredi tako večje ali manjše misijonsko polje, ki je pa navadno precej zapuščeno in zato vedno večja in trša loza. Da pa tudi tam še ni vse neizbežno vragu zapisano, kot nekateri mislijo, prida poskus škofa Most Rev. Thom. Toolna v Mobile, Ala. On je zamislil takozvani "drive" za pridobitev odpadlih katoličanov v svoji škofiji. Dasi "drive" še ni zaključen, je že dosedanji uspeh zelo razveseljav. Misijonarji, člani tega "drive", so doslej obiskali 1841

bogopozabnih družin, ki štejejo skupaj 5745 družinskih članov. Žetev je bila sledeča: 279 so posredovali milost sv. krsta, 800 so jih privedli nazaj k sv. zakramentom. Stotine teh že 50 let ni bilo pri sv. spovedi. Še več pa takih, ki že 25 let niso bili. Sto divjih zakonov so uredili. Ta poskus priča, da se bo morala vsaka škofija in vsaka župnija za ta zanemarjeni misijon bolj zavzeti. To je popolnoma v duhu Dobrega Pastirja, ki je pustil 99 ovac v puščavi in šel za eno samo izgubljeno, dokler je ni našel in na svojih ramah prinesel nazaj k čredi.

LURŠKI JUBILEJ.

Znano je, da je letos 75 let, kar se je Marija v Lurdu prikazovala priprosti pastirici Bernardki. V proslavo tega jubileja se prirejajo tja velika romanja in vrše veličastne slovesnosti. Največja slovesnost se je vršila na praznik Karmelske Matere božje 16. jul., ko se je Marija Bernardki zadnjič prikazala. Ta dan je bilo v Lurdu 60.000 pobožnih romarjev. Po posebnem pri-

vilegiju je bila glavna škofovska sv. maša zvečer z 22 drugimi nadškofi in škofi. Med njimi je bil ob 6. Prisostoval ji je pariški kardinal Verdier, lo tu 6 kitajskih škofov, ki so bili per kratkim v Rimu posvečeni. Jubilejno lurško leto bo zaključeno s proglašenjem Bl. Bernardke za svetnico, ki je določeno za praznik Brezmadežne, če ne pride pri procesu kaj vmes.

DAROVI.

Za lursko votlino:

Po \$2.00: Dz. J. Pichman, F. Opeka, J. Grdina, A. Bogolin, J. Sever.

Po \$1.50: K. Varsek.

Po \$5.00: J. Zorko, M. Lipoglavsek, A. Zorko, M. Cook.

Po \$1.00: M. Nemanich, J. Pavlin, M. Kosnik, A. Ožbolt, J. Mustar, J. Stayer, J. Perko, L. Železnikar, P. Mikula, N. Menanger, L. Marydi, J. Fajfar, J. Brajkovich, Dz. Mlakar, J. Zefran, F. Zupan, Dz. Tomazich, J. Zupancich, J. Polulach, J. Koren, Dz. Karsman, M. Feriniger, I. Repes, F. Borsnik, J. Hochevar, J. Mlakar, J. Zalar, J. Poljak, J. Jerich, F. Grills, F. Herns, M. Antolin, J. Zoran, M. Zoran, M. Schriffre, F. Bruder, R. Bobek, M. Rangus, L. Jurjoves, J. Sever, S. Salay, M. Feringer, N. Mencinger, M. Gamber, F. Picman, A. Motz, F. Lipoglavsek, A. Kosir, M. Setnisar, L. Mladic, L. Kuntar, M. Trinko, F. Drasler, E. Drasler, L. Kosnik, F. Tercek, F. Kuntarich, A. Korina, L. Gregorcic, J. Petrovec, J. Pavlic, F. Zupan, M. Kobe, M. Kremesec, J. Jančarić, J. Kochevar, J. Hochevar, R. Zalokar, O. Lipoglavsek, C. Lipoglavsek, A. Setnikar, A. Artas, L. Kure, M. Kolar, A. Polglajen, R. Pichman, M. Trinko.

Izredna ugodnost za ljubitelje dobre knjige

"WE DO OUR PART" S TEM, DA VAM POCENI KNJIGE PRODAMO!

Na razprodaji imamo dve zbirke knjig po izredno nizki ceni

Razprodaja je v veljavi samo do preklica

Pozor! Vsled porasta jugoslovanske valute pričakujemo v kratkem podraženje vseh slovenskih knjig, ki so importirane iz stare domovine. V vašem interesu je, da se v tej razprodaji poslužite prilike in si te knjige za male novce nabavite. Tako nizke cene ne bo več!

PRVA ZBIRKA

1. "GORENJSKA", krasno ilustrirana knjiga, ki stane\$2.00
2. "DOLENJSKA", druga krasno ilustrirana knjiga, stane\$1.50
3. "CELJE", tretja krasna knjiga40
4. "OD SRCA DO SRCA", lepa knjiga25
5. "KAKO SI OHRANIMO LJUBO ZDRAVJE"25

Skupna vrednost.....\$4.40

Kdor naroči teko te razprodaje to prvo zbirko, jo dobi za samo

\$2.00

DRUGA ZBIRKA

1. "SPOMINSKA KNJIGA" izdana ob 40 letnici Amer. Slovenca, stane 75c
2. "ENA BOŽJIH CVETK", roman\$1.00
3. "TARZAN", v slikah in povesti, druga serija 45c
4. "OČE BUDI TVOJA VOLJA", lepa knjiga 50c
5. "ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM" stane 25c
6. "ZGODBE SV. PISMA", stare zaveze 30c

Skupna vrednost.....\$3.25

Kdor naroči teko te razprodaje to drugo zbirko, jo dobi za samo

\$1.25

Naročniki teh knjig naj v naročilu jasno navedo, katero zbirko želijo. Po C. O. D. teh knjig ne pošiljamo, ker so s pošiljanjem po poštenu povzetju preveliki stroški. Vsak, ki želi naročiti te knjige, naj pridene v pismo denar v gotovini ali v poštenu Money Orderu ter istega pošlje na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Ill.

VESELO OZNANILO.

Še je ostalo nekaj pristnega lemontskega medu od jesenske zetje. Tem potom oznanimo vsem, ki si žele lemontskega medu, naj se takoj javijo Patru Johnu v Lemontu, P. O. 608. Med, kakor veste sami, je eno najboljših domačih zdravil. Naj bo za prehlajenje ali druge nerednosti človeškega organizma in telesa. Najstarejše zdravilo je, kar jih pozna svet, pa tudi najboljše. Stavim, da je Father John zato tako zdrav in vedre volje, pri svojih 64 letih je še vedno živahen, kakor da bi bil v tridesetih, stavim, da je to zato, ker Father John tudi sam rad uživa čebelin sad.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO. FRANK GRILL

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na

6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na

15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

Henderson 2088

Jos. Gregorich,
pisatelj knjige.

Baragova knjiga

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepismo knjigo o našem vrlem apostolu in predhodniku. -- Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih dokazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdorkoli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo med natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom.

